

K.B. 19 DECEMBER 2003

Koninklijk besluit betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen

**B.S. 30 december 2003
coördinatie na wijzigingen**

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Sinds de wijziging door de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, bepaalt de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend, voortaan de “wet op de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen” genoemd, dat het be stuu rs orgaan in alle voornoemde verenigingen en stichtingen de jaarrekening van het voorbije boekjaar alsook de begroting(1) van het volgende boekjaar moet opmaken.

Afhankelijk van hun omvang worden de verenigingen en stichtingen voortaan overigens onderworpen aan meer gedetailleerde boekhoudkundige verplichtingen betreffende het voeren van hun boekhouding en het opmaken, openbaarmaken en controleren van hun jaarrekening.

Overeenkomstig de algemene regel geformuleerd in de artikelen 17, §2, 37, §2, en 53, §2, van de wet moeten de verenigingen en de stichtingen een vereenvoudigde boekhouding voeren die ten minste betrekking heeft op de mutaties in contant geld of op de rekeningen, volgens een door Uwe Majesteit vastgesteld model.

Zodra de verenigingen en de stichtingen op de datum van de afsluiting van het boekjaar de in de wet vastgestelde cijfers voor ten minste twee van de drie criteria hebben bereikt, te weten het aantal werknemers, met name het equivalent, gemiddeld over het jaar, van 5 voltijdse werknemers, de ontvangsten, in totaal 250.000 Euro(2) aan andere dan uitzonderlijke ontvangsten, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, en een balanstotaal van 1.000.000 Euro (grote verenigin-

A.R. 19 DECEMBER 2003

Arrêté royal relatif aux obligations comptables et à la publicité des comptes annuels de certaines associations sans but lucratif, associations internationales sans but lucratif et fondations

**M.B. 30 décembre 2003
coördination après modifications**

RAPPORT AU ROI

Sire,

Depuis sa modification par la loi du 2 mai 2002 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations, la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique, intitulée désormais “Loi sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations” prévoit que dans toutes les associations et fondations susvisées, l'organe d'administration doit établir les comptes annuels de l'exercice social écoulé ainsi que le budget(1) de l'exercice suivant.

En fonction de leur taille, les associations et fondations sont par ailleurs désormais soumises à des obligations comptables plus détaillées relatives à la tenue de leur comptabilité et à l'établissement, la publicité et le contrôle de leurs comptes annuels.

C'est ainsi que conformément à la règle générale formulée aux articles 17, § 2, 37, § 2 et 53, § 2 de la loi, les associations et fondations doivent tenir une comptabilité simplifiée portant au minimum sur les mouvements des disponibilités en espèces et en comptes, selon un modèle qu'il appartient à Votre Majesté d'établir.

Apartir du moment où elles atteignent à la date de clôture de l'exercice social, les montants fixés par la loi pour au moins deux des trois critères que sont le nombre de travailleurs en moyenne annuelle exprimée en équivalent temps-plein (5), le total des recettes autres qu'exceptionnelles et hors taxe sur la valeur ajoutée (250.000 Euro) (2) et le total du bilan (1.000.000 Euro) (grandes associations et fondations), les associations et fondations doivent toutefois tenir leur comptabilité et

gen en stichtingen), moeten zij evenwel hun boekhouding voeren en hun jaarrekening opmaken overeenkomstig de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen, onder voorbehoud van de aanpassingen die Uwe Majesteit kan aanbrenghen en die vereist zijn gelet op de bijzondere aard van hun activiteiten en op hun wettelijk statuut.

Krachtens de wet zijn bovendien noch het model voor de vereenvoudigde boekhouding, noch de verplichtingen die voortvloeien uit de voornoemde wet van 17 juli 1975 van toepassing op de verenigingen en stichtingen die, wegens de aard van de activiteiten die zij in hoofdzaak uitoefenen, onderworpen worden aan bijzondere regels die volgen uit een wetgeving of uit een openbare regelgeving met betrekking tot hun boekhouding en jaarrekening, voor zover zij ten minste gelijkwaardig zijn aan de regels waarin de wet voorziet.

Het is bijgevolg de taak van de bestuursorganen van deze verenigingen en stichtingen om, aan de hand van de aanwijzingen geformuleerd door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen, op hun verantwoordelijkheid en onder het toezicht van de optredende commissaris na te gaan of de bijzondere boekhoudkundige verplichtingen waaraan zij onderworpen zijn, ten minste gelijkwaardig zijn aan die welke krachtens de wet van toepassing zouden zijn. Over het algemeen vloeit deze gelijkwaardigheid niet voort uit het loutere gegeven dat de vereniging of de stichting voor het verkrijgen van subsidies verplicht wordt boekhoudkundige inlichtingen te verschaffen aan de subsidierende overheid.

De jaarrekening van de verenigingen en stichtingen die voor het voeren van hun boekhouding en het opmaken van hun jaarrekening onderworpen zijn aan de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 moet, naar gelang van het geval, worden opgenomen in het dossier dat wordt gehouden ter griffie van de rechtbank van koophandel of bij het Ministerie van Justitie. Zulks geldt trouwens ook voor de jaarrekening van de kleinere verenigingen en stichtingen.

De jaarrekening van de grote verenigingen zonder winstoogmerk en private stichtingen moet daarentegen worden neergelegd bij de Nationale Bank van België, die zal zorgen voor de openbaarmaking ervan.

établir leurs comptes annuels conformément aux dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises, sous la réserve des adaptations que Votre Majesté est habilitée à fixer et qui sont requises par la nature particulière de leurs activités et par leur statut légal.

La loi prévoit en outre que ni le modèle de comptabilité simplifiée, ni les obligations résultant de la loi du 17 juillet 1975 précitée ne s'appliquent aux associations et fondations soumises, en raison de la nature des activités qu'elles exercent à titre principal, à des règles particulières, résultant d'une législation ou d'une réglementation publique, relatives à la tenue de leur comptabilité et à leurs comptes annuels, pour autant qu'elles soient au moins équivalentes à celles prévues en vertu de la loi.

Il appartiendra en conséquence aux organes d'administration de ces associations et fondations d'apprécier, à l'aide des indications qui seraient formulées par la Commission des Normes Comptable, sous leur responsabilité et sous le contrôle du commissaire qui serait en fonction, si les obligations comptables spécifiques auxquelles elles sont soumises sont au moins équivalentes à celles qui s'appliqueraient à elles en vertu de la loi. D'une manière générale, cette équivalence ne résultera pas du seul fait que l'association ou la fondation est, pour l'obtention de subsides, soumise à l'obligation de fournir des informations comptables aux autorités subsidiantes.

Les comptes annuels des associations et fondations soumises aux dispositions de la loi du 17 juillet 1975 pour la tenue de leur comptabilité et l'établissement de leurs comptes annuels devront, comme les comptes annuels des associations et fondations de plus petite taille, être repris, selon le cas, dans le dossier tenu au greffe du tribunal de commerce ou au ministère de la Justice.

Les comptes annuels des grandes associations sans but lucratif et des grandes fondations privées devront pour leur part être déposés à la Banque Nationale de Belgique qui se chargera de leur publication.

Een bijzondere procedure werd uitgewerkt om te vermijden dat de betrokken verenigingen en stichtingen een dubbele formaliteit zouden moeten vervullen: de Nationale Bank van België zal een kopie van de jaarrekening die bij haar werd neergelegd, rechtstreeks overmaken aan de griffie van de betrokken rechtbank van koophandel.

Ingeval een vereniging of een stichting de in de wet vastgestelde - hogere - bedragen overschrijdt voor ten minste twee van de drie bovenvermelde criteria (50 werknemers uitgedrukt in voltijdse equivalenten, in totaal 6.250.000 Euro andere dan uitzonderlijke ontvangsten, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde en een balanstotaal van 3.125.000 Euro) of ingeval zij per jaar gemiddeld meer dan honderd werknemers uitgedrukt in voltijdse equivalenten in dienst heeft (zeer grote verenigingen en stichtingen), moet de controle van haar financiële toestand, van haar jaarrekening en de regelmatigheid ten aanzien van de wet en de statuten, alsmede van de verrichtingen die moeten worden verwerkt in de jaarrekening, worden toevertrouwd aan een commissaris benoemd onder de leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren.

In het besluit dat de Regering de eer heeft U voor te leggen, wordt voorgesteld de verplichtingen die voor de grote verenigingen en stichtingen voortvloeien uit de voormelde wet van 17 juli 1975, aan te passen aan de vereisten die verband houden met de bijzondere aard van hun werkzaamheden en met hun wettelijk statuut. Dit besluit bepaalt bovendien de wijze waarop de jaarrekening van de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen moet worden neergelegd bij de Nationale Bank van België.

Een ander besluit dat het model vastlegt op grond waarvan de kleine – en dus waarschijnlijk de meeste – verenigingen en stichtingen hun boekhouding moeten voeren en hun jaarrekening moeten opstellen, werd al eerder door Uwe Majesteit ondertekend en gepubliceerd.

Beide besluiten zijn evenwel nauw met elkaar verbonden en aangezien een vereniging of een stichting hoe dan ook de bepalingen van het ene of het andere besluit moet toepassen om haar boekhouding te voeren of haar jaarrekening op te stellen. Dat onderlinge verband, alsook andere overwegingen die te maken hebben met de rechts-

Une procédure particulière a été mise en place pour éviter aux associations et fondations concernées de devoir accomplir une double formalité: une copie des comptes annuels déposés auprès de la Banque Nationale de Belgique sera transmise directement par celle-ci au greffe du tribunal de commerce concerné.

Enfin, lorsqu'une association ou une fondation dépasse les montants - plus élevés - fixés par la loi pour au moins deux des trois critères prévus (50 travailleurs en équivalents temps plein, 6.250.000 Euro pour le total des recettes autres qu'exceptionnelles et hors taxe sur la valeur ajoutée et 3.125.000 Euro pour le total du bilan) ou si elle occupe, en moyenne annuelle, plus de cent travailleurs en équivalents temps plein (très grandes associations ou fondations), le contrôle de sa situation financière, ses comptes annuels et la régularité au regard de la loi et des statuts, des opérations à constater dans les comptes annuels doit être confié à un commissaire nommé parmi les membres de l'Institut des Réviseurs d'Entreprises.

Par l'arrêté que le Gouvernement a l'honneur de soumettre à Votre Majesté, il est proposé d'adapter les obligations résultant, pour les grandes associations et fondations, de la loi précitée du 17 juillet 1975, à ce que requièrent la nature particulière de leurs activités et leur statut légal. Cet arrêté précise en outre les modalités du dépôt des comptes des associations sans but lucratif et des fondations à la Banque nationale de Belgique.

Un arrêté distinct, visant à établir le modèle selon lequel les associations et fondations de petite taille, et donc probablement les plus nombreuses, tiendront leur comptabilité et établiront leurs comptes annuels a été signé antérieurement par Votre Majesté et publié.

Les deux arrêtés sont cependant intimement liés, une association ou une fondation devant nécessairement mettre en oeuvre les dispositions de l'un ou l'autre arrêté pour tenir sa comptabilité ou établir ses comptes annuels. Ce lien, de même que d'autres considérations tenant à la sécurité juridique, exige que les dispositions contenues dans

zekerheid, vereisen dat de bepalingen vervat in de twee besluiten, voor de eerste keer toegepast zouden worden op hetzelfde boekjaar.

De boekhoudkundige bepalingen van de nieuwe wet, alsook de regelgevende bepalingen ter uitvoering ervan, zullen het gemeen boekhoudrecht van de verenigingen zonder winstoogmerk en van de stichtingen vormen. Naar het voorbeeld van het gemeen boekhoudrecht van ondernemingen gevormd door de voornoemde wet van 17 juli 1975 en door sommige bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen en van de respectievelijke uitvoeringsbesluiten, zullen deze bepalingen derhalve een model staan voor de uitwerking of de wijziging van sectorale boekhoudkundige bepalingen.

Dit gemeen boekhoudrecht van de verenigingen zonder winstoogmerk en van de stichtingen zal evolueren naar het voorbeeld van het gemeen boekhoudrecht van de ondernemingen waarop het gedeeltelijk is gegrond, zowel op grond van de behoeften van de entiteiten die eraan onderworpen zijn, als van de partijen die belangstellen in deze jaarrekeningen, en ook als gevolg van de ontwikkelingen op Europees en internationaal vlak onder invloed van bijvoorbeeld de IAS/IFRS-normen (International Accounting Standards/International Financial Reporting Standards) goedgekeurd door de International Accounting Standards Board en de IPSAS-normen (International Public Sector Accounting Standards) voorgesteld door de IFAC (International Federation of Accountants).

In het kader van de tenuitvoerlegging van deze nieuwe bepalingen kan, in het bijzonder voor de grote entiteiten die onder de toepassing van de voornoemde wet van 17 juli 1975 vallen, lering worden getrokken uit de rechtsleer die sinds ongeveer dertig jaar door de Commissie voor Boekhoudkundige Normen is ontwikkeld.

De Regering wil daarnaast evenwel de noodzakelijke maatregelen nemen opdat de Commissie voor Boekhoudkundige Normen juridisch bevoegd zou zijn en over de passende middelen zou beschikken met het oog op de follow-up van het nieuwe gemeen boekhoudrecht van de verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, en zodoende deze entiteiten en de beroepsbeoefenaars te machtigen haar te raadplegen over algemene vragen inzake de interpretatie van de nieuwe regelge-

les deux arrêtés s'appliquent pour la première fois au même exercice comptable.

Les dispositions à caractère comptable de la nouvelle loi ainsi que les dispositions réglementaires qui en assurent l'exécution sont appelées à constituer le droit commun comptable des associations sans but lucratif et des fondations et par conséquent, comme il en est déjà du droit commun comptable des entreprises que forment notamment la loi du 17 juillet 1975 susvisée et certaines dispositions du Code des sociétés ainsi que leurs arrêtés d'exécution respectifs, à devenir un modèle pour l'élaboration ou la modification des dispositions comptables à caractère sectoriel.

Ce droit commun comptable des associations sans but lucratif et des fondations, à l'instar du droit commun comptable des entreprises sur lequel il s'appuie partiellement, évoluera en fonction tant des besoins des entités qui y sont soumis et des publics intéressés par leurs comptes que des développements que la matière pourrait connaître au plan européen et international, sous l'influence par exemple des normes IAS/IFRS (International Accounting Standards/International Financial Reporting Standards) adoptées par l'International Accounting Standards Board et des normes IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) proposées par l'IFAC (International Federation of Accountants).

La mise en oeuvre de ces nouvelles dispositions pourra certes, spécialement en ce qui concerne les grandes entités soumises au respect de la loi du 17 juillet 1975 déjà mentionnée, bénéficier de la doctrine développée depuis près de trente ans par la Commission des Normes comptables.

Le Gouvernement entend cependant, en outre, prendre les mesures nécessaires afin que la Commission des Normes comptables soit juridiquement compétente et dispose de moyens appropriés pour lui permettre d'assurer le suivi du nouveau droit commun comptable des associations sans but lucratif et des fondations et d'ainsi autoriser ces entités et les professionnels comptables qui les assistent à la consulter sur les questions générales d'interprétation que la nouvelle règle-

ving.

De Commissie voor Boekhoudkundige Normen zou in het licht daarvan en op grond van de beginselen vervat in de wet en in de uitvoeringsbesluiten, adviezen moeten kunnen verstrekken aan de Regering en aan het Parlement, op hun verzoek of op eigen initiatief, alsook de boekhouddoctrine ontwikkelen en via adviezen of aanbevelingen de beginselen van een regelmatige boekhouding formuleren.

Teneinde de inwerkingtreding van de nieuwe bepalingen te vergemakkelijken zal een brochure worden verspreid, wanneer de nieuwe boekhoudkundige verplichtingen voor het eerst in werking treden, die is opgemaakt door het Instituut der Bedrijfsrevisoren, het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten, het Beroepsinstituut van erkende boekhouders en fiscalisten, de Nationale Bank van België en de Commissie voor Boekhoudkundige Normen.

Er moet worden onderstreept dat de wetsbepalingen en de besluiten die de uitvoering ervan verzekeren, er niet toe strekken het voeren van een analytische boekhouding door de verenigingen en de stichtingen op te leggen en a fortiori te organiseren.

In tal van gevallen zal de verplichting om bijvoorbeeld aan een subsidiërende overheid inlichtingen te verstrekken over specifieke projecten of activiteiten van de vereniging of van de stichting, deze laatste er echter toe aanzetten om naast de algemene boekhouding een boekhouding te voeren waarin de kosten kunnen worden bepaald waarvan zij de terugbetaling kan vragen.

Zoals al werd aangehaald, beoogt het besluit dat aan Uwe Majesteit wordt voorgelegd, de boekhoudkundige verplichtingen van de grote verenigingen en stichtingen nader te omschrijven. Daarbij worden de verplichtingen die voor deze entiteiten voortvloeien uit de voormelde wet van 17 juli 1975, aangepast aan de vereisten die verband houden met de bijzondere aard van hun werkzaamheden en met hun wettelijk statuut.

Dit besluit bepaalt bovendien de wijze waarop bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen hun jaarrekening moeten neerleggen bij de Nationale Bank van België.

mentation pourrait susciter.

La Commission des Normes comptables devrait, dans cette perspective, sur la base des principes consacrés dans la loi et dans ses arrêtés d'exécution, pouvoir donner tout avis au Gouvernement et au Parlement à la demande de ceux-ci ou d'initiative, développer la doctrine comptable et formuler les principes d'une comptabilité régulière par la voie d'avis ou de recommandations.

Par ailleurs, afin de faciliter l'entrée en vigueur des nouvelles dispositions, une brochure réalisée par l'Institut des Réviseurs d'Entreprises, l'Institut des Experts Comptables et des Conseils Fiscaux, l'Institut Professionnel des Comptables et Fiscalistes agréés, la Banque nationale de Belgique et la Commission des Normes comptables sera diffusée au moment où les nouvelles obligations comptables trouveront à s'appliquer pour la première fois.

Il importe de relever que ni les dispositions légales, ni les arrêtés qui en assureront l'exécution ne visent à imposer et a fortiori à organiser la tenue d'une comptabilité analytique par les associations et les fondations.

Dans bien des cas cependant, l'obligation de fournir, par exemple à une autorité subsidiaire, des informations relatives à des projets particuliers ou à des activités spécifiques menées par l'association ou la fondation amènera celle-ci à tenir, à côté de sa comptabilité générale, une comptabilité plus à même de déterminer les coûts dont elle peut postuler le remboursement.

Ainsi que cela a été mentionné précédemment, l'arrêté soumis à Votre Majesté vise à préciser les obligations comptables des associations et fondations de grande taille en adaptant les obligations résultant pour celles-ci de la loi précitée du 17 juillet 1975, à ce que requièrent la nature particulière de leurs activités et leur statut légal.

Cet arrêté précise en outre les modalités du dépôt des comptes de certaines associations sans but lucratif et fondations à la Banque Nationale de Belgique.

Il importe, avant d'exposer la structure de l'arrêté

Alvorens de structuur van het besluit en de voorgestelde wijzigingen uiteen te zetten, is het van belang te verduidelijken wat, krachtens de artikelen 17, §3, 37, §3 en 53, §3 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, zoals gewijzigd door de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen, de verplichtingen zijn die voor de grote verenigingen en stichtingen volgen uit de verwijzing naar de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen.

De artikelen 17, § 3, 37, § 3 en 53, § 3 bepalen dat de betrokken entiteiten hun boekhouding voeren en hun jaarrekening opstellen in overeenstemming met de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen.

Uit die bepalingen kan worden afgeleid dat er dus geen besluit meer moet worden genomen op grond van artikel 1, 4° van de wet van 17 juli 1975(3) om de bepalingen van deze wet die betrekking hebben op de boekhouding en het opstellen van de jaarrekening, van toepassing te maken op de verenigingen en de stichtingen. Het aanwenden van de mogelijkheid, geboden door die bepaling, had bovendien alleen kunnen leiden tot een uitbreiding van het toepassingsgebied van de boekhoudwet tot de verenigingen en stichtingen met een commercieel, financieel of industrieel bedrijf. De wet van 27 juni 1921 kent zulke beperking niet.

Uit de artikelen 17, § 3, 37, § 3 en 53, § 3 van de wet blijkt vervolgens dat de verwijzing naar de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 enkel tot doel heeft de regels aan te wijzen die de grote verenigingen en stichtingen moeten naleven voor het voeren van hun boekhouding en het opstellen van hun jaarrekening, met uitsluiting van elk ander onderwerp.

Wat het voeren van de boekhouding betreft, is derhalve het eerste gevolg van die bepalingen het toepasselijk maken van de artikelen 2 tot 10, § 1 van de wet van 17 juli 1975 (en in het bijzonder artikel 9, § 2, dat, onder meer voor de verenigingen en de stichtingen de rechtsgrond vormt van de

et les adaptations proposées, de préciser quelles sont, en vertu des articles 17, §3, 37, §3 et 53, §3 de la loi 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations telle que modifiée par la loi du 16 janvier 2003 portant création d'une Banque-Carrefour des Entreprises, modernisation du registre de commerce, création de guichets-entreprises agréés et portant diverses dispositions, les obligations résultant pour les grandes associations et fondations de la référence faite à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises.

Les articles 17, § 3, 37, § 3 et 53, § 3 prévoient que les entités concernées tiennent leur comptabilité et établissent leurs comptes annuels conformément à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises.

Il y a lieu de déduire de ces dispositions qu'un arrêté n'est donc plus à prendre sur pied de l'article 1er, 4° de la loi du 17 juillet 1975(3) pour rendre les dispositions de ladite loi relatives à la comptabilité et à l'établissement des comptes annuels applicables aux associations et aux fondations. De surcroît, la mise en oeuvre de l'habilitation offerte par cette disposition n'aurait permis une extension du champ d'application de la loi comptable qu'aux seules associations et fondations exerçant une activité à caractère commercial, financier ou industriel. La loi du 27 juin 1921 ne connaît pas pareille limitation.

Il ressort ensuite des articles 17, § 3, 37, § 3 et 53, § 3 de la loi que la référence faite aux dispositions de la loi du 17 juillet 1975 a pour seul objet de déterminer les règles que les grandes associations et fondations devront respecter pour la tenue de leur comptabilité et l'établissement de leurs comptes annuels, à l'exclusion de toute autre matière.

En conséquence, ces dispositions ont tout d'abord, en ce qui concerne la tenue de la comptabilité, pour effet de rendre applicables aux grandes associations et fondations, sous réserve des adaptations requises par la nature particulière de leurs activités et leur statut légal, les articles 2 à 10, § 1er de la

regels inzake waardering van de inventaris vervat in het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen) op de grote verenigingen en stichtingen, onder voorbehoud van de aanpassingen vereist door de bijzondere aard van hun werkzaamheden en hun wettelijk statuut, en van de koninklijke besluiten van 12 september 1983 genomen ter uitvoering van de boekhoudwet (koninklijk besluit tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 en koninklijk besluit tot bepaling van de minimumindeling van een algemeen rekeningstelsel).

Met betrekking tot het opstellen van de jaarrekening en onder voorbehoud van de aanpassingen vereist door de bijzondere aard van de werkzaamheden en het wettelijk statuut van de grote verenigingen en stichtingen, maken zij vervolgens artikel 10, § 1 en § 2, eerste lid van de wet van 17 juli 1975 van toepassing op genoemde instellingen vermits dat de rechtsgrond vormt van hun verplichtingen inzake de vorm en de inhoud van hun jaarrekening die nader zijn bepaald in het besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

Uit wat voorafgaat en uit de specifieke bepalingen van de wet van 27 juni 1921 volgt dat de verwijzing naar de wet van 17 juli 1975 niet tot doel heeft de bepalingen inzake controle van de jaarrekening en openbaarmaking (van de jaarrekening en van het jaarverslag), vervat in het Wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit van 30 januari 2001, toepasselijk te maken op de grote verenigingen en stichtingen.

Het besluit bestaat uit vier delen, met de volgende titels: «Regels betreffende de boekhouding en de jaarrekening van de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in artikel 17, § 3, van de wet», «Regels betreffende de boekhouding en de jaarrekening van de stichtingen en de internationale verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in de artikelen 37, § 3 en 53, § 3 van de wet», «Regels betreffende de openbaarmaking van de jaarrekening » en «Diverse en overgangsbepalingen».

Het eerste deel bevat in een eerste Boek, onder de vorm van vier Titels, de aanpassingen die werden aangebracht aan de verplichtingen inzake boekhouding, inzake de maatstaven voor de waar-

loi du 17 juillet 1975 (en particulier l'article 9, § 2 en ce qu'il constitue, pour les associations et fondations notamment, la base légale des règles en matière d'évaluation d'inventaire contenues dans l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés) ainsi que les arrêtés royaux du 12 septembre 1983 pris en exécution de la loi comptable (arrêté royal portant exécution de la loi du 17 juillet 1975 et arrêté royal déterminant la teneur et la présentation d'un plan comptable minimum normalisé).

Elles ont ensuite, s'agissant de l'établissement des comptes annuels et sous réserve des adaptations requises par la nature particulière des activités et par le statut légal des grandes associations et fondations, pour effet de leur rendre applicable l'article 10, § 1er et § 2, alinéa 1er de la loi du 17 juillet 1975 en ce qu'il constitue, pour ces entités, la base légale de leurs obligations relatives à la forme et au contenu de leurs comptes annuels qui sont précisées dans l'arrêté du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.

Il ressort de ce qui précède et des dispositifs spécifiques prévus par la loi du 27 juin 1921 que la référence faite à la loi du 17 juillet 1975 n'a pas pour objet de rendre applicables aux grandes associations et fondations les dispositions en matière de contrôle des comptes annuels et de publicité (des comptes annuels et du rapport de gestion) que contiennent le Code des sociétés et son arrêté d'exécution du 30 janvier 2001.

L'arrêté est constitué de quatre parties intitulées respectivement «Règles relatives à la comptabilité et aux comptes annuels des associations sans but lucratif visées à l'article 17, § 3 de la loi», «Règles relatives à la comptabilité et aux comptes annuels des fondations et des associations internationales sans but sans but lucratif visées aux articles 37, § 3 et 53, § 3 de la loi», «Règles relatives à la publicité des comptes annuels» et «Dispositions diverses et transitoires».

La première partie comprend dans un livre premier, sous la forme de quatre titres, les adaptations apportées aux obligations en matière de comptabilité, de critères d'évaluation d'inventaire et

dering van de inventaris en inzake vorm en inhoud van de jaarrekening, die voor de grote verenigingen voortvloeien uit de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen, alsook de specifieke regels betreffende de waardering van schenkingen en legaten in natura.

Waar het, vooreerst, de verplichtingen betreft inzake het voeren van de boekhouding, zijn de aanpassingen aan de verplichtingen die volgen uit de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 beperkt; ze bestaan, enerzijds, uit het invoegen van specifieke bepalingen met betrekking tot het boeken van schenkingen en legaten in natura, en, anderzijds, uit het invoegen, als bijlage bij het besluit, van de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel, specifiek voor de verenigingen zonder winstoogmerk beoogd in artikel 17, §3 van de wet, die beter overeenstemt met hun wettelijk statuut en hun activiteiten.

Om een eenvoudige boekhoudkundige verwerking mogelijk te maken, aangepast aan het gebruik dat de verenigingen ervan maken, maakt het besluit een onderscheid tussen de schenkingen of legaten in natura die worden bestemd voor de activiteit van de vereniging en de schenkingen of legaten in natura die worden herverdeeld of verwezenlijkt.

De eerste moeten worden geboekt vanaf hun verkrijging.

De goederen die kosteloos ter beschikking worden gesteld van de vereniging worden daarentegen enkel geboekt als de vereniging ze tegen betaling mag uitbaten (bv. de goederen onderverhuren).

De andere goederen die aan de vereniging worden geschonken of nagelaten evenals de diensten die op vrijwillige basis voor de vereniging worden gepresteerd, worden slechts geboekt als ze bestemd zijn om te worden gerealiseerd (verkocht).

Anders gezegd en bij wijze van voorbeeld, bederfelijke waren die een vereniging ontvangt en herverdeelt, worden niet geboekt.

Als de waren daarentegen worden bestemd om te worden verkocht, wordt de opbrengst van de verkoop op de dag van de verkoop geboekt. Als de waren, op het ogenblik dat de inventaris wordt gemaakt, niet zijn verkocht, moeten ze op dat moment worden geboekt.

de forme et de contenu des comptes annuels qui résultent pour les grandes associations des dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises ainsi que les règles particulières relatives à l'évaluation des dons et legs en nature.

S'agissant tout d'abord des obligations relative à la tenue de la comptabilité, les adaptations majeures aux obligations découlant des dispositions de la loi du 17 juillet 1975 sont limitées et consistent d'une part dans l'insertion de dispositions spécifiques à la comptabilisation des dons et legs en nature et d'autre part dans l'insertion en annexe à l'arrêté d'un plan comptable minimum normalisé spécifique aux associations sans but lucratif visées à l'article 17, § 3 de la loi et plus conforme à leur statut légal et à leurs activités.

L'arrete, dans le souci de permettre une comptabilisation simple et adaptée à l'usage qu'en font les associations procède à une distinction entre les dons ou legs en nature affectes à l'activité de l'association et les dons ou legs en nature qui sont redistribués ou réalisés.

Les premiers doivent être comptabilisés des leur acquisition.

Les biens mis gratuitement à la disposition de l'association ne sont quant à eux comptabilisés que si l'association peut en faire usage à titre onéreux, les sous-louer par exemple.

Les autres biens donnés ou légués à l'association de même que les services prestés bénévolement à son profit ne sont comptabilisés que s'ils sont destinés à être réalisés (vendus).

En d'autres termes et à titre d'exemple, des denrées périssables reçues par une association et qui seront redistribuées ne seront pas comptabilisées.

Par contre, si les denrées sont destinées à être vendues, le produit de la vente sera comptabilisé au jour de la vente. Si elles n'ont pas été vendues, au moment où l'inventaire est effectué, elles devront être comptabilisées à ce moment.

Schenken, legaten en subsidies in natura, zoals schenkingen, legaten en subsidies in contanten, moeten worden geboekt respectievelijk onder permanente financiering, kapitaalsubsidies of op de resultatenrekening naargelang zij ertoe leiden de fondsen van de vereniging permanent te vergroten, tot doel hebben een vast actief te vormen dat op duurzame manier wordt bestemd voor de activiteit van de vereniging dan wel een courante activiteit van de vereniging vormen.

Voor het overige en met het oog op een betere leesbaarheid en de parallelle evolutie van de materie bepaalt artikel 5 van het besluit dat de regels betreffende het voeren en het bewaren van de boeken, uitgewerkt voor de ondernemingen door het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen toepassing vinden.

Uit wat voorafgaat kan worden afgeleid dat de grote verenigingen, wat de boekhouding betreft, ruimschoots kunnen steunen op de analyse die de Commissie voor Boekhoudkundige Normen heeft gemaakt van de bepalingen van de boekhoudwet en waaraan haar Bulletin nr. 38 betreffende de beginselen van een regelmatige boekhouding is gewijd.

Algemeen genomen passen de grote verenigingen de regels van de ondernemingen toe voor het waarden van de inventaris.

Rekening houdend met de bijzondere aard van hun werkzaamheden en hun wettelijk statuut, leek het evenwel aangewezen om de toepassing ten aanzien van de verenigingen van de artikelen 39 (inbrengwaarde), 76 (uitgestelde belastingen) en 78 tot 81 (fusies en splitsingen) van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen uit te sluiten en sommige bepalingen van dat besluit, wanneer ze moeten worden toegepast op verenigingen, aan te passen.

Zo bijvoorbeeld werd artikel 64 van bovenvermeld koninklijk besluit van 30 januari 2001, met het oog op toepassing op de verenigingen, aangevuld met een § 3 die bepaalt dat wanneer de functionaliteit van materiële vaste activa constant is, de raad van bestuur van de vereniging, mits melding en verantwoording in de toelichting, kan beslissen om deze materiële vaste activa niet af te schrijven en de onderhouds- en vervangingskosten

Les dons, legs et subsides en nature, comme les dons, legs et subsides en espèce seront comptabilisées en moyens permanents, en subsides en capital ou en compte de résultats respectivement selon qu'ils conduisent à augmenter de manière permanente les fonds associatifs, qu'ils visent à constituer un actif immobilisé affecté de manière durable à l'activité de l'association ou qu'ils consistent en une activité courante de l'association.

Pour le surplus, dans un souci de meilleure lisibilité et d'évolution parallèle de la matière, l'article 5 de l'arrêté prévoit que les règles relatives à la tenue et à la conservation des livres organisées pour les entreprises par l'arrêté royal du 12 septembre 1983 portant exécution de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises sont applicables.

De ce qui précède, il peut être déduit que les associations de grande taille pourront, en matière de comptabilité, s'appuyer très largement sur l'analyse des dispositions de la loi comptable à laquelle la Commission des Normes comptables a procédé et qui a fait l'objet de son Bulletin n° 38 relatif aux principes d'une comptabilité régulière.

D'une manière générale, les grandes associations appliqueront les règles prévues pour les entreprises pour procéder aux évaluations d'inventaire.

Eu égard à la nature particulière de leurs activités et à leur statut légal, il a cependant paru judicieux d'exclure l'application aux associations des articles 39 (valeur d'apport), 76 (impôts différés) et 78 à 81 (fusions et scissions) de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés et d'adapter certaines dispositions de cet arrêté lorsqu'elles doivent être appliquées à des associations.

A titre d'exemple, pour son application aux associations, l'article 64 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 susvisé est complété par un §3 qui prévoit que lorsque la fonctionnalité d'une immobilisation corporelle est constante, le conseil d'administration de l'association peut, moyennant mention et justification en annexe, décider de ne pas amortir cette immobilisation corporelle et de prendre en charge les coûts d'entretien et de rem-

die daaraan verbonden zijn, op zich te nemen.

Deze bepaling, die haar oorsprong vindt in het internationaal erkende concept van «Renewal Accounting» (IFAC Public Sector Committee Study nr. 5, augustus 1995, p. 40), heeft al een equivalent in België in de vorm van artikel 22 van het ministerieel besluit van 15 februari 2001 tot uitvoering van artikelen 18 en 21, § 1, van het koninklijk besluit van 2 juni 1999 houdende de algemene regeling van de provinciale boekhouding. Ze zal, bij wijze van voorbeeld en in functie van de omstandigheden, toepassing kunnen vinden op musea, abdijen of sport-inrichtingen.

Er werd bovendien voorzien in bijzondere regels voor de waardering van schenkingen en legaten in natura. Zo bepaalt artikel 8 van het besluit dat aan Uwe Majesteit wordt voorgelegd, dat de goederen die worden geschonken of nagelaten aan een vereniging en die door deze laatste worden bestemd voor haar werkzaamheden alsook de goederen die kosteloos ter beschikking worden gesteld van de vereniging en die zij onder bezwarende titel mag uitbaten, moeten worden gewaardeerd tegen hun marktwaarde, of, bij gebrek hieraan, tegen hun gebruikswaarde.

De andere goederen die worden geschonken of nagelaten aan een vereniging evenals de diensten die op vrijwillige basis worden gepresteerd in haar voordeel en die kunnen worden gerealiseerd, moeten worden gewaardeerd tegen hun vermoedelijke realisatiewaarde op het moment dat de inventaris wordt opgemaakt of tegen hun realisatiewaarde als deze gekend is op het moment dat de inventaris wordt opgemaakt. Als de vermoedelijke realisatiewaarde nihil is, worden deze andere goederen of diensten vermeld pro memoria om zodoende derden correct te informeren over de toestand van de vereniging op het ogenblik dat de inventaris is opgemaakt.

De zeer grote verenigingen moeten hun jaarrekening opstellen en openbaar maken overeenkomstig het volledige schema van de jaarrekening, terwijl de grote verenigingen dat volgens het verkorte schema kunnen doen. Net als in het verleden moeten de verenigingen slechts gegevens over de sociale balans meedelen als de vereniging op jaarbasis gemiddeld minstens twintig personeels-

placement qui y sont liés.

Cette disposition dont l'origine repose dans le concept internationalement admis de "Renewal Accounting" (IFAC Public Sector Committee Study n° 5, Aout 1995, p. 40) a déjà un équivalent en Belgique sous la forme de l'article 22 de l'arrêté ministériel du 15 février 2001 portant exécution des articles 18 et 21, § 1er de l'arrêté royal du 2 juin 1999 portant le règlement général de la comptabilité provinciale. Elle pourra s'appliquer par exemple et en fonction des circonstances à un musée, une abbaye ou à une installation sportive.

Des règles particulières ont en outre été prévues en ce qui concerne l'évaluation des dons et legs en nature. Ainsi, l'article 8 de l'arrêté soumis à Votre Majesté prévoit-il que les biens donnés ou légués à une association et que celle-ci affecte à son activité de même que les biens mis gratuitement à sa disposition et dont elle peut faire usage à titre onéreux doivent être évalués à leur valeur de marché ou, à défaut, à leur valeur d'usage.

Les autres biens qui sont donnés ou légués à une association ainsi que les services prestés bénévolement à son profit et qui sont susceptibles d'être réalisés devront être évalués à leur valeur probable de réalisation au moment de l'inventaire ou à leur valeur de réalisation si celle-ci intervient avant l'inventaire. Si la valeur probable de réalisation est nulle, ces autres biens ou services seront mentionnés pour mémoire de manière à ce que les tiers soient correctement informés de la situation de l'association à l'issue de l'inventaire.

Les très grandes associations seront tenues d'établir et de publier leurs comptes annuels conformément aux schémas complets des comptes annuels tandis que les grandes associations auront la faculté d'établir et de publier leurs comptes selon les schémas abrégés des comptes. Comme par le passé, les associations ne seront tenues de fournir les renseignements relatifs au bilan social que si

leden telt, uitgedrukt in voltijdse equivalenten ingeschreven in het personeelsregister dat wordt gehouden krachtens het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het houden van de sociale documenten.

De vorm en de inhoud van de jaarrekening, met andere woorden de schema's van de balans, de resultatenrekening en de inhoud van de toelichting werden ook aangepast in de mate waarin dat was vereist vanuit het wettelijk statuut en de bijzondere aard van de werkzaamheden van de verenigingen.

Een belangrijke aanpassing op dit vlak bestaat uit de vervanging van het begrip «verbonden onderneming» door dit van «verbonden entiteit».

Volgens de bewoordingen van het besluit is een met een vereniging verbonden entiteit, een entiteit die verbonden is met een vereniging in de zin van artikel 11 van het Wetboek van vennootschappen.

Uit die definitie blijkt dat een vereniging die de criteria van artikel 17, § 5 van de wet overschrijdt en bijgevolg haar jaarrekening volgens het volledige schema moet opstellen (zeer grote vereniging) in de toelichting bij haar jaarrekening (IV, VA, VB, VC en XVIII) gegevens moet verstrekken betreffende de entiteiten die zij controleert, de entiteiten die haar controleren, de entiteiten waarmee ze een consortium vormt en de andere entiteiten waarvan de raad van bestuur kennis heeft die worden gecontroleerd door een entiteit als hiervoor bedoeld.

Worden verder en behoudens bewijs van het tegendeel vermoed verbonden entiteiten te vormen, de entiteiten waarvan de bestuursorganen voor ten minste de meerderheid zijn samengesteld uit dezelfde personen, de entiteiten waarvan de maatschappelijke zetel of de exploitatiezetel op hetzelfde adres is gevestigd, evenals de entiteiten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, duurzaam en betekenisvol verbonden zijn in termen van administratieve, financiële of logistieke bijstand, personeel of infrastructuur.

Zowel verbonden entiteiten gevestigd in België als in het buitenland worden beoogd door deze nieuwe definitie die, met name in het geval van verenigingen die een beroep doen op de vrijgevigheid van het publiek, moet toelaten de

l'association compte au moins vingt travailleurs, en moyenne annuelle, exprimés en équivalents temps-plein inscrits au registre du personnel tenu en vertu de l'arrêté royal n° 5 du 23 octobre 1978 relatif à la tenue des documents sociaux.

La forme et le contenu des comptes annuels, en d'autres mots les schémas de bilan, de compte de résultats et le contenu de l'annexe ont aussi été adaptés dans la mesure requise par le statut légal et la nature particulière des activités des associations.

Une adaptation importante à cet égard consiste dans le remplacement de la notion «d'entreprise liée» par le concept d'«entité liée».

Aux termes de l'arrêté, une entité liée à une associée est une entité qui se trouve par rapport à une association dans les liens visés à l'article 11 du Code des sociétés.

Il ressort de cette définition qu'une association dépassant les critères de l'article 17, § 5 de la loi et par conséquent tenue d'établir ses comptes selon les schémas complets (très grande association) devra fournir dans l'annexe à ses comptes (annexes IV, VA, VB, VC et XVIII) les informations relatives aux entités qu'elle contrôle, aux entités qui la contrôlent, aux entités avec lesquelles elle forme un consortium et aux autres entités qui, à la connaissance du conseil d'administration de l'association, sont contrôlées par une entité visée précédemment.

Sont en outre présumées, sauf preuve contraire, constituer des entités liées, les entités dont les organes d'administration sont composés en majorité au moins des mêmes personnes, les entités dont le siège social ou d'exploitation est situé à la même adresse ainsi que les entités entre lesquelles existent des liens directs ou indirects durables et significatifs en termes d'assistance administrative ou financière, de logistique, de personnel ou d'infrastructure.

Les entités liées situées en Belgique comme à l'étranger sont visées par cette nouvelle définition qui vise à permettre, en particulier dans le cas d'associations faisant appel à la générosité du public, de mieux situer l'association au sein de

vereniging beter te situeren in het geheel waartoe ze behoort.

De creatie van nieuwe rubrieken zoals «Fondsen van de vereniging» ter vervanging van de rubriek «Geplaatst kapitaal» en die met name de fondsen van de vereniging omvat (beginvermogen en permanente financiering) alsook de bestemde fondsen, «Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht» of «Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies», kan eveneens worden verklaard vanuit de bekommernis de boekhoudverplichtingen volgend uit de wet van 1975 aan te passen aan de bijzondere aard en het wettelijk statuut van de verenigingen.

Boek II, dat het eerste deel afsluit, bevat diverse bepalingen omtrent de overgang van een vereenvoudigde boekhouding naar een volledige boekhouding en andersom.

Die bepalingen beogen, enerzijds, de lezers van de jaarrekening te informeren over de verandering van boekhoudsysteem en, anderzijds, naar het voorbeeld van wat voorzien is in het besluit dat van toepassing is op de kleinere entiteiten, te vermijden dat andere regels zouden worden gebruikt dan die bepaald ter uitvoering van de artikelen 17, § 2 of 17, § 3 van de wet.

Krachtens de enige bepaling waaruit Deel II bestaat, vinden de bepalingen toepasselijk op de verenigingen zonder winstoogmerk, ook toepassing op de stichtingen en internationale verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in de artikelen 37, § 3 en 53, § 3 van de wet.

Als mocht blijken dat de uitbreiding van de regels toepasselijk op de verenigingen zonder winstoogmerk naar de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de nieuwe juridische entiteit van de stichting, niet voldoende rekening houdt met de karakteristieken van deze entiteiten, kunnen later aanpassingen worden voorgesteld.

Specifiek met betrekking tot de private stichtingen, kan overigens worden aangestipt dat de Commissie voor Boekhoudkundige Normen, in februari 2001, een advies heeft afgeleverd betreffende de boekhoudkundige aspecten van de certificering van effecten uitgegeven door handelsvenootschappen.

l'ensemble auquel elle appartient.

La création de nouvelles rubriques telles que celles des «Fonds associatifs» en remplacement de la rubrique «Capital souscrit» et qui comprend notamment les fonds associatifs (patrimoine de départ et moyens permanents) et les fonds affectés, des «provisions pour dons et legs avec droit de reprise» ou des cotisations, dons legs et subsides s'expliquent aussi par le souci d'adapter les obligations comptables résultant de la loi de 1975 à la nature spécifique et au statut légal des associations.

Le livre II qui conclut la première partie contient des dispositions diverses relatives au passage d'une comptabilité simplifiée à une comptabilité complète et réciproquement.

Elles ont pour but d'une part d'informer les lecteurs des comptes au sujet du changement de référentiel comptable et d'autre part, à l'instar de ce que prévoit l'arrêté applicable aux plus petites entités, d'éviter que d'autres règles que celles prises en exécution des articles 17, § 2 ou 17, § 3 de la loi ne soient mises en oeuvre.

En vertu de l'unique disposition constituant la deuxième partie, les dispositions applicables aux associations sans but lucratif s'appliquent aux fondations et associations internationales sans but lucratif visées aux articles 37, § 3 et 53, § 3 de la loi.

S'il devait apparaître que l'extension aux associations internationales sans but lucratif et à la nouvelle entité juridique qu'est la fondation des règles applicables aux associations sans but lucratif ne tient pas suffisamment compte des caractéristiques de ces entités, des adaptations pourraient être proposées ultérieurement.

Par ailleurs, s'agissant en particulier des fondations privées, il convient de relever que la Commission des Normes comptables a émis en février 2001 un avis relatif aux aspects comptables de la certification des titres émis par des sociétés commerciales.

La troisième partie de l'arrêté contient les règles

Deel III van het besluit bevat de regels over de openbaarmaking van de jaarrekening van de verenigingen en stichtingen die krachtens de wet van 27 juni 1921 moet worden neergelegd bij de Nationale Bank van België.

De openbaarmakingsregeling voor de jaarrekening van de grote verenigingen zonder winstoogmerk en de grote private stichtingen, is in grote mate gebaseerd op de regeling die van toepassing is op de handelsvennootschappen, maar houdt rekening met bepaalde bijzonderheden die eigen zijn aan de verenigingen en stichtingen (bijvoorbeeld: de afwezigheid van elke consolidatieverplichting of nog het feit dat de vermelding van de neerlegging van hun jaarrekeningen niet moet worden gepubliceerd in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad).

In het vierde en laatste deel van het besluit werden de regels opgenomen betreffende de openingsbalans van het eerste boekjaar. Deze bepalingen moeten worden toegepast door elke vereniging (of stichting) die bestaat op het ogenblik van de inwerkingtreding van het besluit.

Als, naar het oordeel van de raad van bestuur van de vereniging, dat wordt vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, de vereniging al over een boekhouding beschikt die minstens beantwoordt aan degene die door het besluit wordt vereist, stemt de openingsbalans van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van dit besluit gelden, overeen met de afsluitingsbalans van het vorige boekjaar. Als een vereniging waarderingsregels toepast die niet overeenstemmen met degene die het besluit oplegt, moet de vereniging haar waarderingsregels aanpassen.

De vermelding van deze wijziging in de toelichting wordt vervolledigd met een raming van de invloed ervan.

Als, daarentegen, naar het oordeel van de raad van bestuur, de vereniging niet beschikt over een boekhouding die minstens overeenstemt met degene die het besluit oplegt, wordt de openingsbalans van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van het voorliggend besluit gelden, opgesteld middels waardering van de activabestanddelen tegen hun marktwaarde, of, bij gebreke daarvan, tegen de gebruikswaarde die ze op dat moment hebben. Bij gebrek aan marktwaarde of

relatives à la publicité des comptes annuels des associations et fondations dont la loi du 27 juin 1921 prescrit le dépôt à la Banque Nationale de Belgique.

Le régime de publicité des comptes annuels des grandes associations sans but lucratif et des grandes fondations privées s'inspire l'argument du régime applicable aux sociétés commerciales, tout en tenant compte de certaines particularités propres aux associations et fondations (par exemple, l'inexistence de toute obligation de consolidation ou encore le fait que la mention du dépôt de leurs comptes annuels ne doit pas être publiée aux Annexes au Moniteur belge).

C'est dans la quatrième et dernière partie de l'arrêté que se trouvent les règles relatives au bilan d'ouverture du premier exercice comptable. Elles devront être appliquées par toute association (ou fondation) qui existe au moment de l'entrée en vigueur de l'arrêté.

Si, de l'avis du conseil d'administration de l'association mentionné en annexe aux comptes, celle-ci dispose déjà d'une comptabilité au moins équivalente à celle requise par l'arrêté, le bilan d'ouverture du premier exercice auquel s'applique les dispositions du présent arrêté correspond au bilan de clôture de l'exercice précédent. Si une association applique des règles d'évaluations qui ne sont pas conformes à celles prévues par l'arrêté, l'association doit adapter ses règles d'évaluations.

La mention de cette modification en annexe est accompagnée de l'estimation de son influence.

Par contre, si, de l'avis du conseil d'administration de l'association, celle-ci ne dispose pas d'une comptabilité au moins équivalente à celle requise par l'arrêté, le bilan d'ouverture du premier exercice auquel s'applique les dispositions du présent arrêté est établi en évaluant les éléments d'actifs à leur juste valeur ou, à défaut de juste valeur, à la valeur d'usage qu'ils ont à ce moment. A défaut de juste valeur ou de valeur d'usage fiable, il est fait mention de l'actif en annexe aux comptes annuels

betrouwbare gebruikswaarde, worden de activa in de toelichting bij de jaarrekening opgenomen met de vermelding dat er geen betrouwbare markt- of gebruikswaarde aan kan worden toegerekend.

Daarom stelt de Regering dus voor om, inzake de problematiek van de eerste balans, te kiezen voor de oplossing die door de internationale rechtsleer als «zero based» wordt gekwalificeerd, volgens dewelke het goed moet worden gewaardeerd op de dag van de openingsbalans, eerder dan voor de oplossing van de continuïteit die het achterhalen vergt van de initiële aanschaffingswaarde van toen alsook de berekening van de afschrijvingen sinds de datum van aanschaffing.

Ik heb de eer te zijn,
Sire
van Uwe Majesteit
de zeer eerbiedige
en zeer getrouw dienaar
De Minister van Justitie,
Mevr. L. ONKELINX

(1) In de wet is geen enkele nadere bepaling geformuleerd inzake de vorm en de inhoud van de begroting.

Met het oog op relevantie, duidelijkheid en vergelijkbaarheid van de informatie is het aan te raden dat de begroting op dezelfde wijze wordt ingericht als de staten waaruit de jaarrekening bestaat.

(2) Het totaal van de andere dan uitzonderlijke ontvangsten volgt uit de som van de bedragen geboekt op de rekeningen 70 tot 74. Met verwijzing naar artikel 96 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het wetboek van vennootschappen, moet onder «uitzonderlijke ontvangsten» worden begrepen, ontvangsten die geen verband houden met de gewone activiteiten van de vereniging.

(3) «de instellingen, niet bedoeld in het 2° en het 3°, al dan niet met eigen rechtspersoonlijkheid die, met of zonder winstoogmerk, een commercieel, financieel of industrieel bedrijf uitoefenen en waarop dit hoofdstuk, per soort van instellingen, van toepassing wordt verklaard door een koninklijk besluit.»

et de l'indication qu'aucune juste valeur ou valeur d'usage fiable ne peut y être attachée.

Ce faisant, le Gouvernement propose donc d'opter, en ce qui concerne la problématique du premier bilan, pour la solution qualifiée par la doctrine internationale de «zero-based» en vertu de laquelle le bien doit être évalué au jour du bilan d'ouverture plutôt que pour celle de la continuité qui implique la recherche de la valeur d'acquisition de l'époque et le calcul des amortissements depuis la date d'acquisition.

J'ai l'honneur d'être,
Sire
de Votre Majesté
le très respectueux
et très fidèle serviteur
La Ministre de la Justice,
Mme L. ONKELINX

(1) La loi ne formule aucune précision au sujet de la forme et du contenu du budget.

Il se recommande, dans un souci de pertinence, de clarté et de comparabilité de l'information que celui-ci s'articule de la même manière que les états comptables composant les comptes annuels.

(2) Le total des recettes autres qu'exceptionnelles résultera de l'addition des montants portés aux comptes 70 à 74, les recettes exceptionnelles devant s'entendre, par référence à l'article 96 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, des recettes ne provenant pas de l'activité habituelle de l'association.

(3) «Les organismes, non visés aux 2° et 3°, dotés ou non d'une personnalité juridique propre qui exercent avec ou sans but de lucre une activité à caractère commercial, financier ou industriel, auxquels les dispositions du présent chapitre sont, par catégories d'organismes, rendues applicables par arrêté royal.»

19 DECEMBER 2003**Koninklijk besluit betreffende de boekhoudkundige verplichten en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen**

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

Onze Groet.

Gelet op de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen, zoals gewijzigd bij de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen, meer bepaald op de artikelen 17, §§ 3 en 6, 37, §§ 3 en 6 en 53, § 3;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 22 april 2003;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Begroting van 23 mei 2003;

Gelet op het verzoek om spoedbehandeling, gemotiveerd door de wens aan de rechtspersonen bedoeld in de wet van 27 juni 1921 de mogelijkheid te bieden zich binnen een redelijke termijn te kunnen voorbereiden op de nieuwe verplichtingen die hen worden opgelegd;

Gelet op het advies 35.527/2 van de Raad van State, gegeven op 6 juni 2003, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie, Hebben Wij besloten en besluiten Wij:

DEEL I

Regels betreffende de boekhouding en de jaarrekening van de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in artikel 17, § 3 van de wet.

BOEK I. - Aanpassingen aan de verplichtingen die voor de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in artikel 17, § 3 van de wet, voort-

19 DECEMBRE 2003**Arrêté royal relatif aux obligations comptables et à la publicité des comptes annuels de certaines associations sans but lucratif, associations internationales sans but lucratif et fondations**

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir,

Salut.

Vu la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations telle que modifiée par la loi du 16 janvier 2003 portant création d'une Banque-Carrefour des Entreprises, modernisation du registre de commerce, création de guichets-entreprises agréés et portant diverses dispositions, notamment les articles 17, §§ 3 et 6, 37, §§ 3 et 6 et 53, § 3;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 22 avril 2003;

Vu l'accord de Notre Ministre du Budget, donné le 23 mai 2003;

Vu l'urgence, motivée par la volonté de permettre aux personnes morales visées par la loi du 27 juin 1921 de se préparer dans des délais adéquats aux nouvelles obligations qui leur seront imposées;

Vu l'avis 35.527/2 du Conseil d'Etat, donné, le 6 juin 2003, en application de l'article 84, alinéa 1er, 2° des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice, Nous avons arrêté et arrêtons:

PARTIE Ire

Règles relatives à la comptabilité et aux comptes annuels des associations sans but lucratif visées à l'article 17, § 3 de la loi.

LIVRE Ier. - Adaptations apportées aux obligations résultant, pour les associations sans but lucratif visées à l'article 17, § 3 de la loi, des

vloeien uit de bepalingen van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen

TITEL I

Aanpassingen aan de verplichtingen betreffende het voeren van een volledige boekhouding

Hoofdstuk I

De bepalingen van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen, van toepassing op de boekhouding van de verenigingen

Artikel 1.

De artikelen 2, 3, eerste lid, eerste zin en tweede lid, artikel 4, eerste en tweede lid, derde lid, eerste zin en vierde tot zesde lid, alsmede de artikelen 6, 7, 8, 9, § 1 en § 2, behalve het laatste lid en 10, § 1 van de wet van 17 juli 1975 met betrekking tot de boekhouding van de ondernemingen zijn, mits de aanpassingen waarin onderhavige titel voorziet, van toepassing op de verenigingen voor het voeren van hun boekhouding.

Hoofdstuk II

Specifieke bepalingen voor de boeking van schenkingen en legaten in natura

Art. 2. § 1.

De goederen die aan de vereniging werden geschonken of nagelaten en die ze voor haar activiteit bestemt, worden geboekt op het ogenblik van hun verkrijging. De goederen die kosteloos ter beschikking worden gesteld van de vereniging worden enkel geboekt indien de vereniging ze tegen betaling mag uitbaten.

§ 2. De andere goederen die aan de vereniging worden geschonken of nagelaten, alsook de diensten die vrijwillig voor deze laatste worden gepresteerd, worden enkel geboekt als ze bestemd zijn om te worden gerealiseerd. Ze worden gere-

dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises

TITRE Ier

Adaptations aux obligations relatives à la tenue de la comptabilité complète

Chapitre Ier

Des dispositions de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises applicables aux associations pour la tenue de leur comptabilité

Article 1er.

Les articles 2, 3, alinéa 1er, première phrase et alinéa 2, l'article 4, alinéas 1er, 2, 3, première phrase et alinéas 4 à 6 ainsi que les articles 6, 7, 8, 9, § 1er et § 2 hormis le dernier alinéa et 10, § 1er de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises sont, moyennant les adaptations prévues par le présent titre, applicables aux associations pour la tenue de leur comptabilité.

Chapitre II

Dispositions spécifiques à la comptabilisation des dons et legs en nature

Art. 2. § 1er.

Les biens donnés ou légués à l'association et que celle-ci affecte à son activité sont comptabilisés au moment de leur acquisition. Les biens mis gratuitement à la disposition de l'association ne sont comptabilisés que si l'association peut en faire usage à titre onéreux.

§ 2. Les autres biens donnés ou légués à l'association de même que les services prestés bénévolement à son profit ne sont comptabilisés que s'ils sont destinés à être réalisés. Ils sont enregistrés au moment de l'inventaire ou au moment

gistreerd op het ogenblik van het opmaken van de inventaris of op het ogenblik van hun realisatie indien deze aan de inventaris voorafgaat.

Hoofdstuk III

De minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel

Art. 3.

Het rekeningenstelsel bedoeld in artikel 4, vijfde lid van de wet van 17 juli 1975 moet, voor de toepassing door de verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in artikel 17, § 3 van de wet, qua inhoud, voorstelling en nummering in overeenstemming zijn met de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel in bijlage bij onderhavig besluit.

Art. 4.

De naam van de rekeningen waarin de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel voorziet, kan worden aangepast aan de kenmerken van het bedrijf, van het vermogen en van de opbrengsten en kosten van de vereniging.

De rekeningen van de minimumindeling van een algemeen rekeningenstelsel die voor een vereniging niet dienstig zijn, moeten niet in haar rekeningenstelsel worden vermeld.

Hoofdstuk IV

Het houden en het bewaren van de boeken

Art. 5.

De boeken en dagboeken worden gehouden en bewaard overeenkomstig het koninklijk besluit van 12 september 1983 tot uitvoering van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen.

de leur réalisation si celle-ci précède l'inventaire.

Chapitre III

Du plan comptable minimum normalisé

Art. 3.

Le plan comptable visé à l'article 4, alinéa 5 de la loi du 17 juillet 1975 doit, pour son application par les associations sans but lucratif visées à l'article 17, § 3 de la loi, être conforme dans sa teneur, sa présentation et sa numérotation, au plan comptable minimum normalisé annexé au présent arrêté.

Art. 4.

Le libellé des comptes prévus au plan comptable minimum normalisé peut être adapté aux caractéristiques propres de l'activité, du patrimoine et des produits et charges de l'association.

Les comptes prévus au plan comptable minimum normalisé qui sont sans objet pour une association ne doivent pas figurer dans son plan comptable.

Chapitre IV

De la tenue et de la conservation des livres

Art. 5.

Les livres et journaux sont tenus et conservés conformément à l'arrêté royal du 12 septembre 1983 portant exécution de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité des entreprises.

TITEL II
Aanpassingen aan de verplichtingen
betreffende de maatstaven voor de
waardering van de inventaris

Art. 6.

Hoofdstuk II van Titel I van Boek II van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen is van toepassing op verenigingen zonder winstoogmerk, met uitzondering van de artikelen 39, 76, 78 tot 81 en mits de aanpassingen waarin onderhavige titel voorziet.

Art. 7.

Voor toepassing op verenigingen zonder winstoogmerk worden volgende bepalingen van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen als volgt gewijzigd:

1° Artikel 31 wordt aangevuld met een lid dat als volgt luidt:

“Wanneer de verschillende bestanddelen van een geheel dat voor een globale prijs werd verkregen, bij ontstentenis van objectieve maatstaven, individueel niet betekenisvol zijn en niet afzonderlijk kunnen worden gewaardeerd, dan mag het geheel tegen zijn globale waarde worden gewaardeerd.”

2° In artikel 57, § 3, wordt 2° weggelaten;

3° In artikel 58 worden de woorden de “rentabiliteit” vervangen door de woorden de activiteit’.

4° Artikel 61, § 1, eerste lid wordt vervangen door volgende tekst:

“Voor immateriele vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt overgegaan tot afschrijvingen, berekend volgens een overeenkomstig artikel 28, § 1 opgesteld plan.”

5° Artikel 64, § 1, eerste lid wordt vervangen door volgende tekst: “Voor materiele vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt overgegaan tot afschrijvingen, berekend volgens een overeenkomstig artikel 28, § 1 opgesteld plan.”

6° Artikel 64 wordt aangevuld met een § 3 die als volgt luidt:

TITRE II
Adaptations aux obligations
relatives aux critères
d'évaluation d'inventaire

Art. 6.

Le chapitre II du Titre Ier du Livre II de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés est applicable aux associations sans but lucratif à l'exception des articles 39, 76, 78 à 81 et moyennant les adaptations prévues par le présent titre.

Art. 7.

Pour leur application aux associations sans but lucratif, les dispositions suivantes de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés sont modifiées comme suit:

1° L'article 31 est complété par un alinea libellé comme suit:

“Lorsqu'à défaut de critère objectif, les différents éléments, ne présentant pas individuellement un caractère significatif, d'un lot acquis pour un prix global ne peuvent être évalués de manière distincte, le lot peut être évalué à sa valeur globale.”

2° A l'article 57, § 3, le 2° est omis;

3° A l'article 58, les mots “la rentabilité” sont remplacés par les mots “l'activité”.

4° L'article 61, § 1er, alinea 1er est remplacé par le texte suivant:

“Les immobilisations incorporelles dont l'utilisation est limitée dans le temps font l'objet d'amortissements calculés selon un plan établi conformément à l'article 28, § 1er.”

5° L'article 64, § 1er, alinea 1er est remplacé par le texte suivant: “Les immobilisations corporelles dont l'utilisation est limitée dans le temps font l'objet d'amortissements calculés selon un plan établi conformément à l'article 28, § 1er.”

6° L'article 64 est complété par un § 3 libellé comme suit:

“§ 3. Wanneer de functionaliteit van materiele vaste activa constant is, kan de raad van bestuur van de vereniging, mits melding en verantwoording in de toelichting, beslissen om deze materiele vaste activa niet af te schrijven en de onderhouds- en vervangingskosten die daaraan verbonden zijn, op zich te nemen.”

7° Artikel 67 wordt aangevuld met een § 3, als volgt geformuleerd:

“§ 3. De raad van bestuur van de vereniging mag afwijken van § 2, c), mits melding en verantwoording van de afwijking in de toelichting bij de jaarrekening die in dat geval bovendien het overzicht moet bevatten van de vorderingen waarop de afwijking betrekking heeft. De tenuitvoerlegging van deze bepaling mag geen inbreuk vormen op het beginsel bedoeld in artikel 24.”

8° In artikel 69 wordt het woord “ontvangen” tussen de woorden “bestemde” en “gebouwen” geplaatst.

TITEL III

Specifieke regels betreffende de waardering van schenkingen en legaten in natura

Art. 8.

§ 1. De vereniging waardeert de goederen die haar worden geschonken of nagelaten en die ze voor haar activiteit bestemt en de goederen die kosteloos te harer beschikking worden gesteld en die ze tegen betaling mag uitbaten, tegen hun marktwaarde of, bij ontstentenis, tegen hun gebruikswaarde.

§ 2. De vereniging waardeert de overige goederen die haar worden geschonken of nagelaten alsmede de diensten die vrijwillig ten bate van de vereniging worden gepresteerd en die bestemd zijn om te worden gerealiseerd, tegen hun waarschijnlijke realisatiewaarde op het ogenblik van het opmaken van de inventaris of tegen hun realisatiewaarde indien de realisatie plaatsvindt vóór het opmaken van de inventaris.

“§ 3. Lorsque la fonctionnalité d’une immobilisation corporelle est constante, le conseil d’administration de l’association peut, moyennant mention et justification en annexe, décider de ne pas amortir cette immobilisation corporelle et de prendre en charge les coûts d’entretien et de remplacement qui y sont liés.”

7° L’article 67 est complété par un § 3 libellé comme suit:

“§ 3. Le conseil d’administration de l’association peut déroger au § 2, c), moyennant mention et motivation de la dérogation dans l’annexe aux comptes annuels qui doit en outre, dans ce cas, reprendre le relevé des créances concernées par la dérogation. La mise en oeuvre de la présente disposition ne peut porter atteinte au principe visé à l’article 24.”

8° A l’article 69, le mot “reçus” est inséré entre les mots “immeubles” et “destinés”.

TITRE III

Regles particulieres relatives à l’évaluation des dons et legs en nature

Art. 8.

§ 1er. L’association évalue à leur valeur de marché ou, à défaut, à leur valeur d’usage les biens qui lui sont donnés ou légués et qu’elle affecte à son activité et les biens mis gratuitement à sa disposition et dont elle peut faire usage à titre onéreux.

§ 2. L’association évalue les autres biens qui lui sont donnés ou légués ainsi que les services prestés bénévolement à son profit et destinés à être réalisés, à leur valeur probable de réalisation au moment de l’inventaire ou à leur valeur de réalisation si celle-ci intervient avant l’inventaire.

TITEL IV

Aanpassingen aan de verplichtingen betreffende de vorm en de inhoud van de jaarrekening

Hoofdstuk I

Algemene beginselen

Art. 9.

De hoofdstukken I, III en IV van Titel I van Boek II van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen zijn van toepassing op de verenigingen zonder winstoogmerk, met uitzondering van artikel 87 en mits de aanpassingen waarin onderhavige titel voorziet.

Art. 10.

Voor de toepassing ervan op verenigingen zonder winstoogmerk, wordt artikel 82, §§ 1 en 2 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, vervangen door volgende bepaling :

“§ 1. Onverminderd artikel 85, tweede lid, worden de balans en de resultatenrekening opgesteld in overeenstemming met de schema's van afdeling II van onderhavig hoofdstuk.

De toelichting bevat de bijkomende informatie als bedoeld in punt A. van onderafdeling III van voornoemde afdeling II, alsmede de inlichtingenbetreffende de sociale balans bedoeld in punt B. van onderafdeling III van voornoemde afdeling II indien de vereniging een jaargemiddelde van ten minste 20 personeelsleden telt, uitgedrukt in voltijdse equivalenten en waarvoor de vereniging een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling heeft gedaan bij de met de inning van de socialezekerheidsbijdragen belaste instelling of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister, krachtens het koninklijk besluit van 8 augustus 1980 betreffende het bijhouden van sociale documenten.

§ 2. Voorzover ze niet in het toepassingsgebied vallen van artikel 17, § 5, van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winst-

TITRE IV

Adaptations aux obligations relatives à la forme et au contenu de comptes annuels

Chapitre Ier

Principes généraux

Art. 9.

Les chapitres Ier, III et IV du Titre Ier du Livre II de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés sont applicables aux associations sans but lucratif à l'exception de l'article 87 et moyennant les adaptations prévues par le présent titre.

Art. 10.

Pour son application aux associations sans but lucratif, l'article 82, §§ 1er et 2 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, est remplacé par la disposition suivante :

“§ 1er. Le bilan et le compte de résultats sont, sans préjudice à l'article 85, alinéa 2, établis conformément aux schémas prévus à la section II du présent chapitre.

L'annexe comporte les informations complémentaires prévues au point A. de la sous-section III de ladite section II, ainsi que les renseignements relatifs au bilan social prévus au point B. de la sous-section III de ladite section II si l'association compte au moins 20 travailleurs, en moyenne annuelle, exprimés en équivalents tempsplein et pour lesquels l'association a fait une déclaration immédiate de l'emploi auprès de l'institution chargée de la perception des cotisations de sécurité sociale ou qui sont inscrits au registre général du personnel, en vertu de l'arrêté royal du 8 août 1980 relatif à la tenue des documents sociaux.

§ 2. Pour autant qu'elles ne tombent pas dans le champ d'application de l'article 17, § 5, de la loi du 27 juin 1921 relative aux associations sans but lucratif, aux associations internationales

oogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen hebben de verenigingen bedoeld in artikel 17, § 3, van deze wet evenwel de mogelijkheid om hun balans en hun resultatenrekening op te stellen volgens de verkorte schema's bepaald in afdeling III van onderhavig hoofdstuk en een verkorte toelichting op te stellen met de bijkomende informatie bedoeld in punt A. van onderafdeling III van voornoemde afdeling III, alsmede de inlichtingen betreffende de sociale balans bepaald in punt B. van onderafdeling III van voornoemde afdeling III indien de vereniging een jaargemiddelde van ten minste 20 personeelsleden telt, uitgedrukt in voltijdse equivalenten en waarvoor de vereniging een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling heeft gedaan bij de met de inning van de socialezekerheidsbijdragen belaste instelling of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister, krachtens het koninklijk besluit van 8 augustus 1980 betreffende het bijhouden van sociale documenten."

Art. 11.

Voor toepassing op de verenigingen zonder winstoogmerk, wordt artikel 83, derde lid van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen vervangen door volgende bepaling:

"Onderhavige bepaling geldt niet voor de resultatenrekening en de toelichting die deel uitmaken van de jaarrekening van het eerste boekjaar waarop de bepalingen van onderhavige titel van toepassing zijn. De cijfers van de openingsbalans, vastgelegd in overeenstemming met artikel 37 van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen worden beschouwd als de cijfers van de balans van het vorige boekjaar."

sans but lucratif et aux fondations, les associations visées à l'article 17, § 3, de ladite loi ont toutefois la faculté d'établir leur bilan et leur compte de résultats selon les schémas abrégés prévus à la section III du présent chapitre et une annexe abrégée comportant les informations complémentaires prévues au point A. de la sous-section III de ladite section III, ainsi que les renseignements relatifs au bilan social prévus au point B. de la sous-section III de ladite section III si l'association compte au moins 20 travailleurs, en moyenne annuelle, exprimés en équivalents tempsplein et pour lesquels l'association a fait une déclaration immédiate de l'emploi auprès de l'institution chargée de la perception des cotisations de sécurité sociale ou qui sont inscrits au registre général du personnel, en vertu de l'arrêté royal du 8 août 1980 relatif à la tenue des documents sociaux."

Art. 11.

Pour son application aux associations sans but lucratif, l'article 83, alinéa 3 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés est remplacé par la disposition suivante:

"La présente disposition n'est pas applicable au compte de résultats et à l'annexe faisant partie des comptes annuels du premier exercice comptable auquel s'appliquent les dispositions du présent titre. Sont considérés comme chiffres du bilan de l'exercice précédent, les chiffres du bilan d'ouverture déterminés conformément à l'article 37 de l'arrêté royal du 19 décembre 2003 relatif aux obligations comptables et à la publicité des comptes annuels de certaines associations sans but lucratif, associations internationales sans but lucratif et fondations."

Hoofdstuk II Volledige jaarrekening

Afdeling I. - Schema van de balans

Chapitre II Comptes annuels complets

Section Ire. - Schéma du bilan

Art. 12.

Voor toepassing door de verenigingen zonder winst-oogmerk wordt het schema van de balans, bepaald in artikel 88 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, vervangen door volgend schema :

Art. 12.

Pour son application par les associations sans but lucratif, le schéma du bilan, tel que prévu à l'article 88 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, est remplacé par le schéma suivant :

ACTIVA

Vaste activa

- I. Oprichtingskosten
- II. Immateriële vaste activa
- III. Materiële vaste activa
 - A. Terreinen en gebouwen
 - 1. Terreinen en gebouwen die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overige terreinen en gebouwen
 - B. Installaties, machines en uitrusting
 - 1. Installaties, machines en uitrusting die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overige installaties, machines en uitrusting
 - C. Meubilair en rollend materieel
 - 1. Meubilair en rollend materieel die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overig meubilair en rollend materieel
 - D. Leasing en soortgelijke rechten
 - E. Overige materiële vaste activa
 - 1. Overige materiële vaste activa die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overige materiële vaste activa
 - F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen
- IV. Financiële vaste activa
 - A. Verbonden entiteiten
 - 1. Deelnemingen in verbonden vennootschappen
 - 2. Vorderingen
 - B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat
 - 1. Deelnemingen
 - 2. Vorderingen
 - C. Overige financiële vaste activa
 - 1. Aandelen
 - 2. Vorderingen en borgtochten in contanten

Vlottende activa

- V. Vorderingen op meer dan een jaar
 - A. Handelsvorderingen
 - B. Overige vorderingen waarvan niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde vorderingen
- VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering
 - A. Voorraden
 - 1. Grond- en hulpstoffen
 - 2. Goederen in bewerking
 - 3. Gereed product
 - 4. Handelsgoederen
 - 5. Onroerende goederen bestemd voor verkoop
 - 6. Vooruitbetalingen
 - B. Bestellingen in uitvoering
- VII. Vorderingen op ten hoogste een jaar
 - A. Handelsvorderingen
 - B. Overige vorderingen waarvan niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde vorderingen
- VIII. Geldbeleggingen
- IX. Liquide middelen
- X. Overlopende rekeningen

Totaal van de activa

PASSIVA

Eigen vermogen

- I. Fondsen van de vereniging
 - A. Beginvermogen
 - B. Permanente financiering
- II.
- III. Herwaarderingsmeerwaarden
- IV. Bestemde fondsen
- V. Overgedragen winst (verlies)
- VI. KapitaalsubsidiesTVoorzieningen
- VII. A. Voorzieningen voor risico's en kosten
 - 1. Pensioenen en soortgelijke verplichtingen
 - 2. Belastingen
 - 3. Grote herstellingswerken en grote onderhoudswerken
 - 4. Overige risico's en kosten
- B. Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht

Schulden

- VIII. Schulden op meer dan een jaar
 - A. Financiële schulden
 - 1. Achtergestelde leningen
 - 2. Niet-achtergestelde obligatieleningen
 - 3. Leasingschulden en soortgelijke schulden
 - 4. Kredietinstellingen
 - 5. Overige leningen
 - B. Handelsschulden
 - 1. Leveranciers
 - 2. Te betalen wissels
 - C. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 - D. Overige schulden
 - 1. Rentedragende schulden
 - 2. Niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde schulden
 - 3. Borgtochten ontvangen in contanten
- IX. Schulden op ten hoogste een jaar
 - A. Schulden op meer dan een jaar die binnen het jaar vervallen
 - B. Financiële schulden
 - 1. Kredietinstellingen
 - 2. Overige leningen
 - C. Handelsschulden
 - 1. Leveranciers
 - 2. Te betalen wissels
 - D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 - E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 - 1. Belastingen
 - 2. Bezoldigingen en sociale lasten
 - F. Diverse schulden
 - 1. Vervallen obligaties, coupons en borgtochten ontvangen in contanten
 - 2. Andere rentedragende schulden
 - 3. Andere niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde schulden
- X. Overlopende rekeningen

Totaal van de passiva

*Afdeling II. - Schema van de resultatenrekening***Art. 13.**

Voor toepassing door de verenigingen zonder winstoogmerk wordt het schema van de resultatenrekening, bepaald in artikel 89 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, vervangen door volgend schema :

*Section II. — Schéma du compte de résultats***Art. 13.**

Pour son application par les associations sans but lucratif, le schéma du compte de résultats, tel que prévu à l'article 89 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, est remplacé par le schéma suivant

I. Bedrijfsopbrengsten

- A. Omzet
- B. Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering : toename (afname)
- C. Geproduceerde vaste activa
- D. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies
- E. Andere bedrijfsopbrengsten

II. Bedrijfskosten

- A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen
 - 1. Aankopen
 - 2. Voorraad : afname (toename)
- B. Diensten en diverse goederen
- C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen
- D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa
- E. Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen : toevoegingen

(terugnemingen)

- F. Voorzieningen voor risico's en kosten : toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)
- G. Andere bedrijfskosten
- H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)

III. Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies)

IV. Financiële opbrengsten

- A. Opbrengsten uit financiële vaste activa
- B. Opbrengsten uit vlottende activa
- C. Andere financiële opbrengsten

V. Financiële kosten

- A. Kosten van schulden
- B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bepaald onder II.E. : toevoegingen (terugnemingen)
- C. Andere financiële kosten

VI. Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening

VII. Uitzonderlijke opbrengsten

- A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa
- B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa
- C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten
- D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa
- E. Andere uitzonderlijke opbrengsten

VIII. Uitzonderlijke kosten

- A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa
- B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa
- C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten : toevoegingen (bestedingen)
- D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa
- E. Andere uitzonderlijke kosten
- F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)

IX. Winst (Verlies) van het boekjaar

Bedrijfsresultaten**KOSTEN**

- II. Bedrijfskosten
 - A. Bevoorrading en handelsgoederen
 - 1. Inkopen
 - 2. Wijziging in de voorraad (toename -, afname +)
 - B. Diensten en diverse goederen
 - C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen
 - D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op opichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa
 - E. Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen (toevoeging +, terugneming -)
 - F. Voorzieningen voor risico's en kosten
 - G. Andere bedrijfskosten

OPBRENGSTEN

- I. Bedrijfsopbrengsten
 - A. Omzet
 - B. Wijzigingen in de voorraad goederen in bewerking, in de voorraad gereed product en in de bestellingen in uitvoering (toename +, afname -)
 - C. Geproduceerde vaste activa
 - D. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies
 - E. Andere bedrijfsopbrengsten

Financiële resultaten

- V. Financiële kosten
 - A. Kosten van schulden
 - B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bepaald onder II.E. (toevoeging +, terugneming -)
 - C. Andere financiële kosten

- IV Financiële opbrengsten
 - A. Opbrengsten uit financiële vaste activa
 - B. Opbrengsten uit vlottende activa
 - C. Andere financiële opbrengsten

Uitzonderlijke resultaten

- VIII. Uitzonderlijke kosten
 - A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa
 - B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa
 - C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten
 - D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa
 - E. Andere uitzonderlijke kosten

- VII. Uitzonderlijke opbrengsten
 - A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa
 - B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa
 - C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten
 - D. Meerwaarden op de realisatie van vaste activa
 - E. Andere uitzonderlijke opbrengsten

Uitzonderlijke resultaten

- XI. Winst van het boekjaar

- XI. Verlies van het boekjaar

*Afdeling III. - Inhoud van de toelichting***Art. 15**

Voor toepassing door de verenigingen zonder winst-oogmerk wordt artikel 91 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen als volgt aangepast:

1° De woorden “of kapitaalverhoging” worden weggelaten in het eerste streepje onder A. Aanvullende gegevens, I. Een staat van de oprichtingskosten;

2° Het eerste lid onder A. Aanvullende gegevens, III. Een staat van de materiele vaste activa wordt aangevuld met volgende tekst:

“e) als daar reden toe is, de uitsplitsing tussen de bestanddelen die volle eigendom zijn van de vereniging en de andere bestanddelen”;

3° Onder A. Aanvullende gegevens, IV. Een staat van de financiële vaste activa:

- in het eerste lid (A.) wordt het woord “ondernemingen” vervangen door het woord “vennootschappen”,
- in het tweede lid (B.) wordt het woord “ondernemingen” vervangen door het woord “entiteiten” in het eerste streepje en door het woord “vennootschappen” in het tweede streepje;

4° Onder A. Aanvullende gegevens, wordt de tekst onder V. vervangen door volgende tekst:

“A. De lijst van de vennootschappen waarin de vereniging een deelneming bezit in de zin van onderhavige titel, alsmede van de andere vennootschappen waarin de vereniging maatschappelijke rechten ten belope van ten minste tien procent van het geplaatste kapitaal bezit.

Voor elk van deze vennootschappen worden volgende gegevens vermeld: de naam, de zetel en zo het een vennootschap naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de vennootschap heeft toegekend, het aantal maatschappelijke rechten dat rechtstreeks door de vereniging wordt gehouden en het percentage vertegenwoordigd door dit bezit evenals het percentage maatschappelijke rechten gehouden door dochtervennootschappen van de vereniging; het bedrag van het eigen vermogen en het

*Section III. - Contenu de l'annexe***Art. 15**

Pour son application par les associations sans but lucratif, l'article 91 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés est adapté de la manière suivante:

1° Les mots “et d'augmentation de capital” sont omis au premier tiret sous A. Informations complémentaires I. Un état des frais d'établissement;

2° Le premier alinéa sous A. Informations complémentaires III. Un état des immobilisations corporelles est complété par le texte suivant:

“e) lorsqu'il y a lieu, la ventilation entre les éléments appartenant à l'association en pleine propriété et les autres éléments”;

3° Sous A. Informations complémentaires IV. Un état des immobilisations financières:

- dans le premier alinéa (A.), le mot “entreprises” est remplacé par le mot “sociétés”,
- dans le second alinéa (B.), le mot “entreprises” est remplacé par le mot “entités” au premier tiret et par le mot “sociétés” au second tiret;

4° Sous A. Informations complémentaires, le texte figurant au V. est remplacé par le texte suivant:

“A. La liste des sociétés dans lesquelles l'association détient une participation au sens du présent titre, ainsi que des autres sociétés dans lesquelles l'association détient des droits sociaux représentant 10 p.c. au moins du capital souscrit.

Pour chacune de ces sociétés sont indiqués: le nom, le siège et s'il s'agit d'une société de droit belge, le numéro d'entreprise attribué par la Banque-Carrefour des Entreprises, le nombre de droits sociaux détenus directement par l'association et le pourcentage que cette détention représente, ainsi que le pourcentage de droits sociaux détenus par les filiales de l'association; le montant des capitaux propres et le résultat net du dernier exercice dont les comptes annuels sont disponibles.

netto-resultaat over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is.

Het aantal gehouden maatschappelijke rechten en het percentage dat ze vertegenwoordigen, worden in voorkomend geval vermeld per soort van uitgegeven maatschappelijke rechten.

Dezelfde informatie wordt verstrekt over de rechtstreeks en onrechtstreeks gehouden conversie- en intekenrechten.

Het bedrag van het eigen vermogen en het bedrag van het netto-resultaat van het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is, mogen worden weggelaten indien de betrokken vennootschap deze gegevens niet openbaar moet maken'.

Het bedrag van het eigen vermogen en van het nettoresultaat van de buitenlandse vennootschappen wordt uitgedrukt in vreemde munt; deze munt wordt vermeld.

B. De lijst van de entiteiten waarvoor de vereniging onbeperkt aansprakelijk is in de hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of onbeperkt aansprakelijk lid.

Voor elk van deze entiteiten worden volgende gegevens vermeld: de naam, de zetel, de rechtsvorm en zo het een entiteit naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de entiteit heeft toegekend.

De jaarrekening van elk van deze entiteiten wordt bij deze van de vereniging gevoegd en samen hiermee openbaar gemaakt. Deze bepaling is evenwel niet van toepassing, mits zulks wordt vermeld in de staat V.B., indien de jaarrekening van deze entiteit in België wordt openbaar gemaakt op een wijze die strookt met de openbaarmaking voorgeschreven voor de jaarrekeningen van vennootschappen of van verenigingen en stichtingen.

C. De lijst van de andere verbonden entiteiten. Voor elk van deze entiteiten worden volgende gegevens vermeld: de naam, de zetel, de rechtsvorm en zo het een entiteit naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de entiteit heeft toegekend."

Le nombre et le pourcentage des droit sociaux détenus sont, le cas échéant, mentionnés par catégories différentes de droits sociaux émis.

Les mêmes informations sont données en ce qui concerne les droits de conversion et de souscription détenus directement ou indirectement.

Le montant des capitaux propres et le montant du résultat net du dernier exercice dont les comptes annuels sont disponibles peuvent ne pas être mentionnés si la société concernée n'est pas tenue de rendre ces indications publiques.

Le montant des capitaux propres et du résultat net des sociétés étrangères est exprimé en monnaie étrangère; cette monnaie est mentionnée.

B. La liste des entités dont l'association répond de manière illimitée en qualité d'associé ou de membre indéfiniment responsable.

Pour chacune de ces entités sont indiqués le nom, le siège, la forme juridique et s'il s'agit d'une entité de droit belge, le numéro d'entreprise attribué par la Banque-Carrefour des Entreprises.

Les comptes annuels de chacune de ces entités sont joints à ceux de l'association et publiés en même temps que ceux-ci. Cette disposition ne s'applique toutefois pas, moyennant mention dans cet état V.B., si les comptes annuels de cette entité font l'objet en Belgique d'une publicité conforme à celle prescrite pour les comptes annuels des sociétés ou des associations et fondations.

C. La liste des autres entités liées. Pour chacune de ces entités sont indiqués le nom, le siège, la forme juridique et s'il s'agit d'une entité de droit belge, le numéro d'entreprise attribué par la Banque-Carrefour des Entreprises."

5° Onder A. Aanvullende gegevens, in VI., worden de woorden "Wat de geldbeleggingen betreft, worden de "overige beleggingen" (post VIII.B. van de activa)" vervangen door de woorden "De geldbeleggingen (post VIII. van de activa) worden."

6° Onder A. Aanvullende gegevens, wordt de tekst van VIII. vervangen door volgende tekst:

"Een staat van de bestemde fondsen die, voor de fondsen bestemd om een sociaal passief te dekken, de waarderingsregels vermeldt die werden gekozen om het bestemde bedrag te bepalen."

7° Onder A. Aanvullende gegevens in IX., wordt de tekst vervangen door volgende tekst:

"Wat de Voorzieningen" (post VII van de passiva) betreft, een uitsplitsing van de posten "VII. A. 4.

Overige risico's en kosten" en "VII. B.

Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht' wanneer onder deze posten een belangrijk bedrag voorkomt.";

8° Onder A. Aanvullende gegevens, in XII.B., wordt de tekst vervangen door volgende tekst:

"Wat betreft het lidgeld, de schenkingen, legaten en subsidies (post I.D.), een uitsplitsing van de verschillende bestanddelen van de post tenzij een dergelijke uitsplitsing niet relevant is ten aanzien van het beginsel geponneerd in artikel 24".

9° Onder A. Aanvullende gegevens, in XIII. A., worden de woorden "het bedrag van de geboekte kapitaal- en interestsubsidies door de overheid toegekend en aangerekend op het resultaat van het boekjaar, alsmede" weggelaten;

10° Onder A. Aanvullende gegevens wordt de tekst in XV. weggelaten;

11° Onder A. Aanvullende gegevens, in XVIII.:

- wordt het woord "ondernemingen" vervangen door het woord "entiteiten" in het eerste lid;
- wordt de volgende tekst toegevoegd in fine van het eerste lid:

"9. De omzet, het lidgeld, de schenkingen, de legaten en subsidies alsook de andere bedrijfsopbrengsten";

5° Sous A. Informations complémentaires, au VI.

Placements de trésorerie, les mots "les autres placements" (rubrique VIII.B. de l'actif) sont remplacés par le mot "ils";

6° Sous A. Informations complémentaires, le texte figurant au VIII. est remplacé par le texte suivant:

"Un état des fonds affectés mentionnant en cas d'affectation de fonds à la couverture d'un passif social, les règles d'évaluation adoptées pour la détermination du montant affecté".

7° Sous A. Informations complémentaires, au IX., le texte est remplacé par le texte suivant:

"Quant aux Provisions (rubrique VII du passif), une ventilation des postes" VII. A. 4.

Autres risques et charges "et" VII. B.

Provisions pour dons et legs avec droit de reprise "si ceux-ci représentent des montants significatifs.";

8° Sous A. Informations complémentaires, au XII. B., le texte est remplacé par le texte suivant:

"Quant aux cotisations, dons, legs et subsides (rubrique I.D.), une ventilation des différentes composantes de la rubrique à moins qu'une telle ventilation ne soit pas pertinente au regard du principe déposé à l'article 24";

9° Sous A. Informations complémentaires, au XIII. A., les mots "le montant des subsides en capital et en intérêts accordés par les pouvoirs publics, imputés au résultat de l'exercice ainsi qu'" sont omis;

10° Sous A. Informations complémentaires, le texte repris au XV. est omis;

11° Sous A. Informations complémentaires, au XVIII.:

- le mot "entreprises" est remplacé par le mot "entités" dans le premier alinéa;
- le texte suivant est ajouté à la fin du premier alinéa:

"9. Le chiffre d'affaires, les cotisations, dons, legs et subsides ainsi que les autres produits d'exploitation";

- wordt het woord “ondernemingen” vervangen door het woord “vennootschappen” in het tweede lid;
- worden het derde en vierde lid weggelaten.

12° Onder A. Aanvullende gegevens, wordt in XIX., tweede lid, het woord “ondernemingen” vervangen door het woord “entiteiten”.

- le mot “entreprises” est remplacé par le mot “sociétés” dans le deuxième alinéa;

- les alinéas 3 et 4 sont omis.

12° Sous A. Informations complémentaires, au XIX., dans le second alinéa, le mot “entreprises” est remplacé par le mot “entités”.

HOOFDSTUK III

Jaarrekening in verkorte vorm

Afdeling I. - Schema van de balans

Art. 16

Voor toepassing door de verenigingen zonder winstoogmerk wordt het schema van de balans, bepaald in artikel 92 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, vervangen door volgend schema :

CHAPITRE III

Comptes annuels abrégés

Section Ire. - Schéma du bilan

Art. 16

Pour son application par les associations sans but lucratif, le schéma du bilan, tel que prévu à l'article 92 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, est remplacé par le schéma suivant :

ACTIVA

Vaste activa

- I. Oprichtingskosten
- II. Immateriële vaste activa
- III. Materiële vaste activa
 - A. Terreinen en gebouwen
 - 1. Terreinen en gebouwen die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overige terreinen en gebouwen
 - B. Installaties, machines en uitrusting
 - 1. Installaties, machines en uitrusting die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overige installaties, machines en uitrusting
 - C. Meubilair en rollend materieel
 - 1. Meubilair en rollend materieel die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overig meubilair en rollend materieel
 - D. Leasing en soortgelijke rechten
 - E. Overige materiële vaste activa
 - 1. Overige materiële vaste activa die volle eigendom zijn van de vereniging
 - 2. Overige materiële vaste activa
 - F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen
- IV. Financiële vaste activa

Vlottende activa

- V. Vorderingen op meer dan een jaar
 - A. Handelsvorderingen
 - B. Overige vorderingen waarvan niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde vorderingen
- VI. Voorraden en bestellingen in uitvoering
 - A. Voorraden
 - B. Bestellingen in uitvoering
- VII. Vorderingen op ten hoogste een jaar
 - A. Handelsvorderingen
 - B. Overige vorderingen waarvan niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde vorderingen
- VIII. Geldbeleggingen
- IX. Liquide middelen
- X. Overlopende rekeningen

Totaal van de activa

PASSIVA

Eigen vermogen

- I. Fondsen van de vereniging
 - A. Beginvermogen
 - B. Permanente financiering
- II.
- III. Herwaarderingsmeerwaarden
- IV. Bestemde fondsen
- V. Overgedragen winst (verlies)
- VI. Kapitaalsubsidies

Voorzieningen

- VII. A. Voorzieningen voor risico's en kosten
- B. Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht

Schulden

- VIII. Schulden op meer dan een jaar
 - A. Financiële schulden
 - 1. Kredietinstellingen, leasingschulden en soortgelijke schulden
 - 2. Overige leningen
 - B. Handelsschulden
 - C. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 - D. Overige schulden
 - 1. Rentedragende schulden
 - 2. Niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde schulden
 - 3. Borgtochten ontvangen in contanten
- IX. Schulden op ten hoogste een jaar
 - A. Schulden op meer dan een jaar die binnen het jaar vervallen
 - B. Financiële schulden
 - 1. Kredietinstellingen
 - 2. Overige leningen
 - C. Handelsschulden
 - 1. Leveranciers
 - 2. Te betalen wissels
 - D. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 - E. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 - 1. Belastingen
 - 2. Bezoldigingen en sociale lasten
 - F. Diverse schulden
 - 1. Vervallen obligaties, coupons en borgtochten ontvangen in contanten
 - 2. Andere rentedragende schulden
 - 3. Andere, niet-rentedragende of aan een abnormaal lage rente gekoppelde schulden
- X. Overlopende rekeningen

Totaal van de passiva

Afdeling II. - Schema van de resultatenrekening

Art. 17

Voor toepassing door de verenigingen zonder winst-oogmerk wordt het schema van de resultatenrekening, bepaald in artikel 93 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, vervangen door volgend schema :

I. A. B. Brutomarge

C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa

E. Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvoororderingen : toevoegingen (terugnemingen)

F. Voorzieningen voor risico's en kosten : toevoegingen (bestedingen en terugnemingen)

G. Andere bedrijfskosten

H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)

Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies)

II. Financiële opbrengsten

Financiële kosten

Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening

III. Uitzonderlijke opbrengsten

Uitzonderlijke kosten

Winst (Verlies) van het boekjaar

Afdeling III. - Inhoud van de toelichting

Art. 18

Voor toepassing door de verenigingen zonder winst-oogmerk, wordt artikel 94 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen als volgt aangepast:

Section II. - Schéma du compte de résultats

Art. 17

Pour son application par les associations sans but lucratif, le schéma du compte de résultats, tel que prévu à l'article 93 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, est remplacé par le schéma suivant :

I. A. B. Marge brute d'exploitation

C. Rémunérations, charges sociales et pensions

D. Amortissements et réductions de valeur sur frais d'établissement, sur immobilisations incorporelles et corporelles

E. Réductions de valeur sur stocks, sur commandes en cours d'exécution et sur créances commerciales : dotations (reprises)

F. Provisions pour risques et charges : dotations (utilisations et reprises)

G. Autres charges d'exploitation

H. Charges d'exploitation portées à l'actif au titre de frais de restructuration (-)

Bénéfice (Perte) d'exploitation

II. Produits financiers

Charges financières

Bénéfice (Perte) courant(e)

III. Produits exceptionnels

Charges exceptionnelles

Bénéfice (Perte) de l'exercice"

Section III. - Contenu de l'annexe

Art. 18

Pour son application par les associations sans but lucratif, l'article 94 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés est adapté de la manière suivante:

1° Onder A. Aanvullende gegevens, I. Een staat van de vaste activa, worden de woorden “met een uitsplitsing als daar reden toe is, tussen van de bestanddelen die volle eigendom zijn van de vereniging en de andere bestanddelen” ingevoegd tussen de woorden “materiële” en “en”;

2° Onder A. Aanvullende gegevens, wordt de tekst in II. vervangen door volgende tekst:

“A. De lijst van de vennootschappen waarin de vereniging een deelneming bezit in de zin van onderhavige titel, alsmede van de andere vennootschappen waarin de vereniging maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste tien procent van het geplaatste kapitaal.

Voor elk van deze vennootschappen worden volgende gegevens vermeld:

De naam, de zetel en zo het een vennootschap naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de vennootschap heeft toegekend, het aantal maatschappelijke rechten dat rechtstreeks door de vereniging wordt gehouden en het percentage vertegenwoordigd door dit bezit evenals het percentage maatschappelijke rechten gehouden door dochtervennootschappen van de vereniging; het bedrag van het eigen vermogen en het nettoresultaat over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is. Het aantal gehouden maatschappelijke rechten en het percentage dat ze vertegenwoordigen, worden in voorkomend geval vermeld per soort van uitgegeven maatschappelijke rechten. Dezelfde informatie wordt verstrekt over de rechtstreeks en onrechtstreeks gehouden conversie- en intekenrechten.

Het bedrag van het eigen vermogen en het bedrag van het netto-resultaat van het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is, mogen worden weggelaten indien de betrokken vennootschap deze gegevens niet openbaar moet maken’.

Het bedrag van het eigen vermogen en van het nettoresultaat van de buitenlandse vennootschappen wordt uitgedrukt in vreemde munt; deze munt wordt vermeld.

B. De lijst van de entiteiten waarvoor de vereniging onbeperkt aansprakelijk is in de hoedanigheid van onbeperkt aansprakelijke vennoot of onbe-

1° Sous A. Informations complémentaires, I. Un état des immobilisations, les mots “en ventilant s’il y a lieu entre les éléments appartenant à l’association en pleine propriété et les autres éléments,” sont insérés entre les mots “corporelles” et “et”;

2° Sous A. Informations complémentaires, le texte figurant au II. est remplacé par le texte suivant:

“A. La liste des sociétés dans lesquelles l’association détient une participation au sens du présent titre, ainsi que des autres sociétés dans lesquelles l’association détient des droits sociaux représentant 10 p.c. au moins du capital souscrit.

Pour chacune de ces sociétés sont indiqués:

Le nom, le siège et s’il s’agit d’une société de droit belge, le numéro d’entreprise attribué par la Banque-Carrefour des Entreprises, le nombre de droits sociaux détenus directement par l’association et le pourcentage que cette détention représente, ainsi que le pourcentage de droits sociaux détenus par les filiales de l’association; le montant des capitaux propres et le résultat net du dernier exercice dont les comptes annuels sont disponibles. Le nombre et le pourcentage des droits sociaux détenus sont, le cas échéant, mentionnés par catégories différentes de droits sociaux émis. Les mêmes informations sont données en ce qui concerne les droits de conversion et de souscription détenus directement ou indirectement.

Le montant des capitaux propres et le montant du résultat net du dernier exercice dont les comptes annuels sont disponibles peuvent ne pas être mentionnés si la société concernée n’est pas tenue de rendre ces indications publiques.

Le montant des capitaux propres et du résultat net des sociétés étrangères est exprimé en monnaie étrangère; cette monnaie est mentionnée.

B. La liste des entités dont l’association répond de manière illimitée en qualité d’associé ou de membre indéfiniment responsable.

perkt aansprakelijke lid.

Voor elk van deze entiteiten worden volgende gegevens vermeld: de naam, de zetel, de rechtsvorm en zo het een entiteit naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de entiteit heeft toegekend.

De jaarrekening van elk van deze entiteiten wordt bij deze van de vereniging gevoegd en samen hiermee openbaar gemaakt. Deze bepaling is evenwel niet van toepassing, mits zulks wordt vermeld in de staat II.B., indien de jaarrekening van deze entiteit in België wordt openbaar gemaakt op een wijze die strookt met de openbaarmaking voorgeschreven voor de jaarrekeningen van vennootschappen of van verenigingen en stichtingen.

C. De lijst van de andere verbonden entiteiten.

Voor elk van deze entiteiten worden volgende gegevens vermeld: de naam, de zetel, de rechtsvorm en zo het een entiteit naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de entiteit heeft toegekend”.

3° Onder A. Aanvullende gegevens, wordt de tekst in III., vervangen door volgende tekst:

“Een staat van de bestemde fondsen die, voor de fondsen bestemd om een sociaal passief te dekken, de waarderingsregels vermeldt die werden gekozen om het bestemde bedrag te bepalen”.

4° Onder A. Aanvullende gegevens, wordt de tekst in IV. vervangen door volgende tekst: “Wat de voorzieningen voor risico’s en kosten en de voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht betreft, een uitsplitsing van deze voorzieningen wanneer onder deze posten een belangrijk bedrag voorkomt.”;

5° Onder A. Aanvullende gegevens, in VII., worden de woorden “A. het bedrag van de kapitaalinterestsubsidies door de overheid toegekend en aangerekend op het resultaat van het boekjaar;” weggelaten;

6° Onder A. Aanvullende gegevens, in IX., wordt het woord “ondernemingen” vervangen door het woord “entiteiten” in het eerste lid en wordt het tweede lid weggelaten;

Pour chacune de ces entités sont indiqués le nom, le siège, la forme juridique et s’il s’agit d’une entité de droit belge, le numéro d’entreprise attribué par la Banque-Carrefour des Entreprises.

Les comptes annuels de chacune de ces entités sont joints à ceux de l’association et publiés en même temps que ceux-ci. Cette disposition ne s’applique toutefois pas, moyennant mention dans cet état II.B, si les comptes annuels de cette entité font l’objet en Belgique d’une publicité conforme à celle prescrite pour les comptes annuels des sociétés ou des associations et fondations.

C. La liste des autres entités liées.

Pour chacune de ces entités sont indiqués le nom, le siège, la forme juridique et s’il s’agit d’une entité de droit belge, le numéro d’entreprise attribué par la Banque-Carrefour des Entreprises”.

3° Sous A. Informations complémentaires, le texte figurant au III., est remplacé par le texte suivant:

“Un état des fonds affectés mentionnant en cas d’affectation de fonds à la couverture d’un passif social, les règles d’évaluation adoptées pour la détermination du montant affecté”.

4° Sous A. Informations complémentaires, le texte figurant sous IV. est remplacé par le texte suivant: “Quant aux provisions pour risques et charges et aux provisions pour dons et legs avec droit de reprise, une ventilation de ces provisions si elles représentent un montant important”;

5° Sous A. Informations complémentaires, au VII., les mots “A. Le montant des subsides en capital et en intérêts accordés par les pouvoirs publics, imputés au résultat de l’exercice;” sont omis;

6° Sous A. Informations complémentaires, au IX., le mot “entreprises” est remplacé par le mot “entités” au premier alinéa et le second alinéa est omis;

7° Sous A. Informations complémentaires, au X.,

7° Onder A. Aanvullende gegevens, in X., wordt het woord “ondernemingen” vervangen door het woord “entiteiten” in het tweede lid.

Hoofdstuk IV **Inhoud van bepaalde rubrieken**

Afdeling I. - Inhoud van bepaalde rubrieken van de balans

Art. 19

§ 1. Voor toepassing door de verenigingen zonder winstoogmerk, wordt artikel 95, § 1, van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen als volgt aangepast:

1° De woorden “of kapitaalverhoging” worden weggelaten in de definitie van de inhoud van post I. Oprichtingskosten;

2° De definitie van de inhoud van post III. Materiele vaste activa wordt aangevuld met een voetnoot (1) die als volgt luidt: “Worden vermeld onder de subposten “A. 2. Overige terreinen en gebouwen”, “B.2. Overige installaties, machines en uitrusting”, “C.2. Overig meubilair en rollend materieel” en “E.2. Overige materiele vaste activa”, de vaste activa waarvan de vereniging de volle eigendom heeft, maar die ze niet vrij mag gebruiken of waarover ze niet vrij kan beschikken omwille van de opgelegde eisen, alsmede de gebruiksrechten betreffende deze vaste activa die haar kosteloos of tegen betaling werden toegezegd.”;

3° In de definitie van de inhoud van post IV. Financiële vaste activa, worden de woorden “ondernemingen” en “onderneming” vervangen door de woorden “entiteiten” en “entiteit”, behalve:

- in § 3 waar de woorden “andere onderneming” wordent vervangen door het woord “vennootschap”;
- in IV.B. waar de woorden “ondernemingen” en “onderneming” worden vervangen door de woorden “vennootschappen” en “vennootschap”;
- in IV.B.2 waar het woord “ondernemingen” wordt vervangen door het woord “vennootschappen”;

dans le second alinéa, le mot “entreprises” est remplacé par le mot “entités”

Chapitre IV **Contenu de certaines rubriques**

Section Ire. - Contenu de certaines rubriques du bilan

Art. 19

§ 1er. Pour son application par les associations sans but lucratif, l'article 95, § 1er, de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés est adapté de la manière suivante:

1° Les mots “ou d'augmentation de capital” sont omis dans la définition du contenu de la rubrique I. Frais d'établissement;

2° La définition du contenu de la rubrique III. Immobilisations corporelles est accompagnée d'une note de bas de page (1) libellée comme suit: “Sont repris sous les sous-rubriques “A.2. Autres terrains et constructions”, “B.2. Autres installations, machines et outillage”, “C.2. Autre mobilier et matériel roulant” et “E.2. Autres immobilisations corporelles”, les immobilisations dont l'association a la pleine propriété mais dont elle ne peut user ou disposer librement en raison de contraintes qui lui sont imposées ainsi que les droits d'usage portant sur ces immobilisations et qui lui ont été consentis à titre gratuit ou à titre onéreux”;

3° Dans la définition du contenu de la rubrique IV. Immobilisations financières, les mots “entreprises” et “entreprise” sont remplacés par les mots “entités” et “entité” hormis:

- au § 3 où les mots “autre entreprise” sont remplacés par le mot “société”;
- au IV.B. où les mots “entreprises” et “entreprise” sont remplacés par les mots “sociétés” et “société”;
- au IV.B.2 où le mot “entreprises” est remplacé par le mot “sociétés”;

4° In § 1 worden volgende aanpassingen aan de definitie van de subpost IV. A. Verbonden ondernemingen' aangebracht:

- een 4° dat als volgt luidt, wordt toegevoegd: "elk ander organisme dat een eigen rechtspersoonlijkheid heeft";
- de definitie van de onderneming verbonden met een vennootschap, wordt vervangen door volgende woorden "Entiteit verbonden met een vereniging: de entiteit die verbonden is met een vereniging in de zin van artikel 11 van het Wetboek van vennootschappen. Worden daarenboven, behoudens bewijs van het tegendeel, vermoed verbonden entiteiten te zijn: de entiteiten waarvan de bestuursorganen voor ten minste de meerderheid uit dezelfde personen zijn samengesteld, alsmede de entiteiten waarvan de zetel of de exploitatiezetel op hetzelfde adres gevestigd is, alsook de entiteiten waartussen duurzame en relevante, rechtstreekse of onrechtstreekse banden bestaan op het vlak van administratieve, financiële of logistieke bijstand, dan wel van bijstand inzake human resources of infrastructuur."

5° Een lid dat als volgt luidt wordt toegevoegd aan de definitie van de inhoud van post V.

Vorderingen op meer dan 1 jaar: "Worden ook onder subpost V.B. geboekt, de vorderingen van de vereniging die voortvloeien uit de uitoefening van de terugnemingsrechten, verbonden met de schenkingen gedaan door de vereniging";

6° Een lid dat als volgt luidt, wordt toegevoegd aan de definitie van de inhoud van post VII. Vorderingen op ten hoogste een jaar:

"Worden ook onder subpost VII.B. geboekt, de vorderingen van de vereniging die voortvloeien uit de uitoefening van de terugnemingsrechten, verbonden met de schenkingen gedaan door de vereniging";

7° Een lid dat als volgt luidt wordt toegevoegd aan de definitie van de inhoud van post IX. Liqui de middelen:

"Worden meer bepaald onder deze post geboekt, het kapitaal dat aan de vereniging wordt geschonken of nagelaten met het oog op de bestem-

4° Au § 1er de la définition de la sous-rubrique IV.A. Entreprises liées, sont apportées les adaptations suivantes:

- un 4° libellé comme suit est ajouté: "tout autre organisme doté d'une personnalité juridique propre";
- la définition de l'entreprise liée à une société est remplacée par les mots suivants: "Entité liée à une association: l'entité qui se trouve par rapport à une association dans les liens visés à l'article 11 du Code des sociétés. Sont en outre présumées, sauf preuve contraire, constituer des entités liées, les entités dont les organes d'administration sont composés en majorité au moins des mêmes personnes, les entités dont le siège social ou d'exploitation est situé à la même adresse ainsi que les entités entre lesquelles existent des liens directs ou indirects durables et significatifs en termes d'assistance administrative ou financière, de logistique, de personnel ou d'infrastructure."

5° Un alinéa libellé comme suit est ajouté à la définition du contenu de la rubrique V.

Créances a plus d'un an: "Sont aussi classées sous la sousrubrique V.B. les créances de l'association résultant de l'exercice de droits de reprise attachés à des dons effectués par l'association";

6° Un alinea libellé comme suit est ajouté à la définition du contenu de la rubrique VII. Créances à un an au plus:

"Sont aussi classées sous la sous-rubrique VII.B., les créances de l'association résultant de l'exercice de droits de reprise attachés à dons effectués par l'association";

7° Un alinea libelle comme suit est ajoute à la définition du contenu de la rubrique IX. Valeurs disponibles:

"Sont notamment repris sous cette rubrique les fonds donnés ou légués à l'association en vue d'une affectation à des projets définis, avec ou sans droit de reprise, et qui n'ont pas encore pu

ming voor welbepaalde projecten, met of zonder terugnemingsrecht, en dat nog niet kon worden aangewend op een manier die strookt met het engagement dat de vereniging is aangegaan.”

§ 2. Voor toepassing door de verenigingen zonder winstoogmerk, wordt artikel 95, § 2, van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen als volgt aangepast:

1° De definitie van de inhoud van post I. A.

Geplaatst kapitaal wordt vervangen door volgende tekst:

“I. Fondsen van de vereniging. Onder fondsen van de vereniging moet het totaal worden verstaan van, enerzijds, het beginvermogen, met name het vermogen van de vereniging op de eerste dag van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van dit besluit gelden, en, anderzijds, de permanente financiering, met name de schenkingen, de legaten en subsidies die uitsluitend bestemd zijn om duurzaam bij te dragen tot de activiteit van de vereniging.”

2° De definities van de inhoud van de posten IV.

B. Onbeschikbare reserves, IV. C. Belastingvrije reserves en VII. B. Uitgestelde belastingen worden weggelaten;

3° In de definitie van de inhoud van post VI. Kapitaalsubsidies, worden volgende wijzigingen aangebracht:

- het eerste lid wordt vervangen door volgende tekst: “Deze post omvat de kapitaalsubsidies die werden verkregen voor investeringen in vaste activa.”;
- in het tweede lid worden de woorden “IV. C. Andere financiële opbrengsten” vervangen door de woorden “D. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies”;
- het laatste lid wordt vervangen door volgende tekst: “De kapitaalsubsidies die niet afhankelijk zijn van een investering in vaste activa, worden bij de verkrijging geboekt onder post” D. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies”;

4° Volgende tekst wordt ingevoegd na de definitie

être utilisés conformément à l’engagement pris par l’association.”

§ 2. Pour son application par les associations sans but lucratif, l’article 95, § 2, de l’arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés est adapté de la manière suivante:

1° La définition du contenu de la rubrique I. A.

Capital souscrit est remplacée par le texte suivant:

“I. Fonds associatifs. Par fonds associatifs il faut entendre l’agrégat du patrimoine de départ, c’est-à-dire le patrimoine de l’association au premier jour du premier exercice comptable auquel s’appliquent les dispositions du présent arrêté et des moyens permanents, à savoir les dons, legs et subsides destinés exclusivement à soutenir durablement l’activité de l’association.”;

2° Les définitions du contenu des rubriques IV.

B. Réserves indisponibles, IV. C. Réserves immunisées et VII. B. Impôts différés sont omises;

3° Dans la définition du contenu de la rubrique VI. Subsidies en capital, sont apportées les modifications suivantes:

- le premier alinéa est remplacé par le texte suivant: “Sont portés sous cette rubrique, les subsides en capital obtenus en considération d’investissements en immobilisations”;
- dans le deuxième alinéa, les mots “IV. C. Autres produits financiers” sont remplacés par les mots “I. D. Cotisations, dons, legs et subsides”;
- le dernier alinéa est remplacé par le texte suivant: “Les subsides en capital dont l’obtention n’est pas rattachée à des investissements en immobilisations, sont, lors de leur obtention, imputés à la rubrique I. D. Cotisations, dons, legs et subsides”;

4° Le texte suivant est inséré à la suite de la défi-

van de inhoud van post VII. A. Voorzieningen voor risico's en kosten:

“VII. B. Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht

Deze post omvat de voorzieningen die worden gevormd om de terugbetalingsverplichting te dekken waartoe de vereniging is gehouden indien de schenkers of de legatarissen hun terugnemingsrecht uitoefenen.”;

Afdeling II.

Inhoud van bepaalde rubrieken van de resultatenrekening

Art. 20

Voor toepassing door de verenigingen zonder winstoogmerk, wordt artikel 96 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen als volgt aangepast:

1° Het laatste lid van de definitie van de inhoud van post I. A. Omzet wordt weggelaten;

2° In de titel van de post Andere bedrijfsopbrengsten, wordt de hoofdletter D vervangen door de hoofdletter E. Het voorlaatste lid van de definitie van de inhoud van deze post wordt weggelaten;

3° In de definitie van de inhoud van post IV. C. Andere financiële opbrengsten, wordt 2° weggelaten;

4° De tekst van 4° van de definitie van de inhoud van post V.C. Andere financiële kosten wordt vervangen door volgende tekst: “4° de kosten betreffende het eigen vermogen”;

5° De definities van de inhoud van de posten X. Belastingen op het resultaat en XII. Overboeking naar de belastingvrije reserves worden weggelaten.

BOEK II. — Diverse bepalingen

Art. 21

Elke vereniging die niet langer voldoet aan de criteria van artikel 17, § 3 van de wet en die besluit om haar boekhouding te voeren volgens het model

inition du contenu de la rubrique VII. A. Provisions pour risques et charges:

“VII. B. Provisions pour dons et legs avec droit de reprise

Sont portées sous cette rubrique les provisions constituées pour couvrir l'obligation de remboursement à laquelle l'association pourrait être tenue en cas d'exercice par les donateurs ou les légataires de leur droit de reprise.”;

Section II.

Contenu de certaines rubriques du compte de résultats

Art. 20

Pour son application par les associations sans but lucratif, l'article 96 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés est adapté de la manière suivante:

1° Le dernier alinéa de la définition du contenu de la rubrique I. A. Chiffre d'affaires est omis;

2° Dans l'intitulé de la rubrique Autres produits d'exploitation, la lettre majuscule D est remplacé par la lettre majuscule E. L'avant-dernier alinéa de la définition du contenu de cette rubrique est omis;

3° Dans la définition du contenu de la rubrique IV. C. Autres produits financiers, le 2° est omis;

4° Le texte figurant au 4° de la définition du contenu de la rubrique V.C. Autres charges financières est remplacé par le texte suivant: “4° les charges relatives au fonds social”;

5° Les définitions du contenu des rubriques X. Impôts sur le résultat et XII. Transfert aux réserves immunisées sont omises.

LIVRE II. — Dispositions diverses

Art. 21

Toute association qui ne répond plus aux critères visés à l'article 17, § 3 de la loi et qui décide de tenir sa comptabilité selon le modèle de comp-

van de vereenvoudigde boekhouding, vastgelegd in uitvoering van artikel 17, § 2 van de wet, moet deze beslissing melden en verantwoorden in de toelichting bij haar jaarrekening en aanvullen met de belangrijkste gevolgen van deze wijziging voor de vereniging.

Vanaf dat moment voert ze haar boekhouding met de exclusieve toepassing van de bepalingen die werden vastgelegd in uitvoering van artikel 17, § 2 van de wet.

Art. 22

Elke vereniging die haar boekhouding voerde in overeenstemming met het model van de vereenvoudigde boekhouding en die de verplichtingen moet naleven die gelden voor de verenigingen bedoeld in artikel 17, § 3 van de wet, moet de wijziging van toepasselijke regels vermelden in de toelichting bij haar jaarrekening en de belangrijkste gevolgen van deze wijziging voor de vereniging vermelden.

Vanaf dat moment voert ze haar boekhouding en stelt ze haar jaarrekening op met de exclusieve toepassing van de bepalingen van onderhavig besluit.

DEEL II.

Regels betreffende de boekhouding en de jaarrekening van de stichtingen en de internationale verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in de artikelen 37, § 3 en 53, § 3 van de wet

Art. 23

Voorgaande bepalingen zijn van toepassing op de stichtingen en de internationale verenigingen zonder winstoogmerk bedoeld in de artikelen 37, § 3 en 53, § 3 van de wet.

DEEL III.

Regels betreffende de openbaarmaking van de jaarrekening

Hoofdstuk I

Opmaak van de jaarrekening waarvan de openbaarmaking door de wet is voorgeschreven

tabilité simplifiée déterminé en exécution de l'article 17, § 2 de la loi est tenue de mentionner et de justifier cette décision dans l'annexe à ses comptes annuels et de l'accompagner de l'indication de ses principales conséquences pour l'association.

Elle tient alors sa comptabilité en appliquant exclusivement les dispositions arrêtées en exécution de l'article 17, § 2 de la loi.

Art. 22

Toute association qui tenait sa comptabilité conformément au modèle de comptabilité simplifiée et qui doit respecter les obligations applicables aux associations visées à l'article 17, § 3 de la loi doit mentionner le changement de règles applicables dans l'annexe à ses comptes annuels et en indiquer ses principales conséquences pour l'association.

Elle tient alors sa comptabilité et établit ses comptes annuels en appliquant exclusivement les dispositions du présent arrêté.

PARTIE II.

Règles relatives à la comptabilité et aux comptes annuels des fondations et des associations internationales sans but lucratif visées aux articles 37, § 3 et 53, § 3 de la loi

Art. 23

Les dispositions qui précèdent s'appliquent aux fondations et aux associations internationales sans but lucratif visées aux articles 37, § 3 et 53, § 3 de la loi.

PARTIE III.

Règles relatives à la publicité des comptes annuels

Chapitre Ier.

Etablissement des comptes annuels dont la loi prescrit la publicité

Art. 24

De jaarrekening die krachtens de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen via neerlegging bij de Nationale Bank van België moet worden openbaar gemaakt, wordt opgesteld overeenkomstig de bepalingen van deel I, boek I, van dit besluit.

In de jaarrekening worden de bedragen uitgedrukt in euro, zonder decimalen.

De bedragen in de jaarrekening bedoeld in artikel 27, 1° mogen evenwel worden uitgedrukt in euro, hetzij zonder decimalen, hetzij met twee decimalen, met het oog op hun neerlegging in de vorm van een gestructureerd databestand overeenkomstig artikel 28, § 1.

Hoofdstuk II.

Openbaarmaking van de jaarrekening

Art. 25

De Nationale Bank van België ontvangt de neerlegging van de jaarrekening en de stukken die tegelijk hiermee bij haar moeten worden neergelegd in toepassing van de artikelen 17, § 6 en 37, § 6 van voornoemde wet van 27 juni 1921 of in toepassing van andere wettelijke of reglementaire bepalingen die ernaar verwijzen.

Het document dat gevormd wordt door de jaarrekening en de stukken die tegelijk hiermee moeten worden neergelegd, moet in éézelfde taal worden opgemaakt.

Art. 26

§ 1. De neergelegde jaarrekening vermeldt :

- 1° de naam van de vereniging of stichting zoals die in de statuten voorkomt;
- 2° de rechtsvorm. In voorkomend geval wordt na de rechtsvorm "in vereffening" vermeld;
- 3° het nauwkeurige adres van de zetel van de vereniging of van de stichting (straat, nummer, eventueel busnummer, postcode, gemeente);

Art. 24

Les comptes annuels dont la loi du 27 juin 1921 sur les

associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations prescrit la publicité par le dépôt à la Banque Nationale de Belgique, sont établis conformément aux dispositions de la partie I, livre premier, du présent arrêté.

Leurs montants sont exprimés en euros, sans décimales.

Les montants des comptes annuels visés à l'article 27, 1° peuvent cependant être exprimés en euros, soit sans décimales, soit avec deux décimales, en vue de leur dépôt sous la forme d'un fichier structuré conformément à l'article 28, § 1er.

Chapitre II.

Publicité des comptes annuels

Art. 25

La Banque Nationale de Belgique reçoit le dépôt des comptes annuels et des pièces à déposer en même temps que ceux-ci auprès d'elle en vertu des articles 17, § 6 et 37, § 6 de la loi du 27 juin 1921 précitée ou en vertu d'autres dispositions légales ou réglementaires qui y réfèrent.

Le document que constituent les comptes annuels et les pièces à déposer en même temps que ceux-ci, doit être établi dans une seule et même langue.

Art. 26

§ 1er. Les comptes annuels déposés mentionnent :

- 1° la dénomination de l'association ou de la fondation telle qu'elle apparaît dans les statuts;
- 2° la forme juridique. Le cas échéant, la mention "en liquidation" est ajoutée à la forme juridique;
- 3° l'adresse précise du siège de l'association ou de la fondation (rue, numéro, numéro de boîte éventuel, code postal, commune);

4° het ondernemingsnummer dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de vereniging of aan de stichting heeft toegekend;

5° de begin- en afsluitingsdatum van het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

§ 2. De verenigingen en de stichtingen die hun jaarrekening moeten opmaken overeenkomstig de schema's vastgelegd in deel I, boek I, titel IV, hoofdstukken II en III van dit besluit, volgen voor de neerlegging van hun jaarrekening en van de tegelijk hiermee neer te leggen stukken, een model van jaarrekening dat door de Nationale Bank van België wordt opgesteld en dat op haar website ter beschikking wordt gesteld. Dit model van jaarrekening wordt door de Nationale Bank van België aangepast aan de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen, na advies van de commissie voor Boekhoudkundige Normen. Het bestaan van een nieuwe versie wordt in het Belgisch Staatsblad meegedeeld.

Het "Volledig model van jaarrekening voor verenigingen" wordt gevolgd door de verenigingen en stichtingen bedoeld in het eerste lid, met uitzondering van die welke gebruik maken van de mogelijkheid geboden in artikel 82, § 2 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, zoals aangepast door artikel 10 van dit besluit, om het "Verkort model van jaarrekening voor verenigingen" te volgen.

De vermeldingen bedoeld in § 1, eerste lid worden opgenomen in de sectie 1.1 van het model van jaarrekening.

Niet-dienstige secties van het model van jaarrekening worden niet neergelegd; het nummer van die niet-dienstige secties wordt vermeld in sectie 1.1.

§ 3. De verenigingen en stichtingen die hun jaarrekening niet moeten opmaken overeenkomstig de schema's vastgelegd in deel I, boek I, titel IV, hoofdstukken II en III, van dit besluit, laten hun jaarrekening en de tegelijk hiermee neer te leggen stukken voorafgaan door het "Specifiek voorblad voor jaarrekeningen van verenigingen opgesteld volgens een afwijkend schema", opgesteld door de Nationale Bank van België en op haar website ter beschikking gesteld.

4° le numéro d'entreprise attribué à l'association ou à la fondation par la Banque-Carrefour des Entreprises;

5° la date du début et la date de clôture de l'exercice auquel les comptes annuels se rapportent.

§ 2. Les associations et fondations qui doivent établir leurs comptes annuels conformément aux schémas prévus à la partie I, livre premier, titre IV, chapitres II et III du présent arrêté, suivent pour le dépôt de leurs comptes annuels et des pièces à déposer en même temps que ceux-ci un modèle de comptes annuels établi par la Banque Nationale de Belgique et mis à disposition sur son site internet. Ce modèle de comptes annuels est adapté par la Banque Nationale de Belgique aux dispositions légales ou réglementaires en vigueur, après avis de la Commission des Normes comptables. L'existence d'une nouvelle version est communiquée dans le Moniteur belge.

Le "Modèle complet de comptes annuels pour associations" est suivi par les associations et fondations visées à l'alinéa 1er, à l'exception de celles qui font usage de la faculté ouverte par l'article 82, § 2 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, tel qu'adapté par l'article 10 du présent arrêté, de suivre le "Modèle abrégé de comptes annuels pour associations".

Les mentions visées au premier alinéa du § 1er sont reprises dans la section 1.1 du modèle de comptes annuels. Les sections du modèle de comptes annuels qui sont sans objet ne sont pas déposées, auquel cas le numéro de ces sections sans objet est mentionné dans la section 1.1.

§ 3. Les associations et fondations qui ne doivent pas établir leurs comptes annuels conformément aux schémas prévus à la partie I, livre premier, titre IV, chapitres II et III, du présent arrêté, font précéder leurs comptes annuels et les pièces à déposer en même temps que ceux-ci par la "Page de garde spécifique pour les comptes annuels d'associations établis suivant un schéma dérogatoire", établie par la Banque Nationale de Belgique et mise à disposition sur son site internet.

Art. 27.

De jaarrekening van de verenigingen en stichtingen wordt naar keuze van de neerlegger neergelegd langs elektronische weg dan wel op papier :

1° de neerlegging langs elektronische weg van een jaarrekening opgesteld, zonder afwijkingen, volgens een van de schema's bepaald in deel I, boek I, titel IV, hoofdstukken II en III van dit besluit en de tegelijk ermee neer te leggen stukken, gebeurt overeenkomstig de bepalingen van artikel 28, § 1;

2° de neerlegging langs elektronische weg van een andere jaarrekening dan bedoeld onder 1° en de tegelijk ermee neer te leggen stukken, gebeurt overeenkomstig de bepalingen van artikel 28, § 2;

3° de neerlegging op papier van een jaarrekening en de tegelijk ermee neer te leggen stukken, gebeurt overeenkomstig artikel 29.

Art. 28

§ 1. De jaarrekening en de tegelijk ermee neer te leggen stukken, bedoeld in artikel 27, 1°, worden, wanneer ze langs elektronische weg worden neergelegd, opgemaakt in de vorm van een gestructureerd databestand dat voldoet :

- aan de rekenkundige en logische controles bedoeld in artikel 34,
- en
- aan alle technische voorwaarden vastgesteld door de Nationale Bank van België en opgenomen in het "Protocol voor de neerlegging langs elektronische weg van jaarrekeningen in de vorm van een gestructureerd databestand". Dit technisch Protocol wordt door de Nationale Bank van België ter beschikking gesteld op haar website en wordt door haar meegedeeld aan eenieder die er schriftelijk om vraagt.

§ 2. De jaarrekening en de tegelijk ermee neer te leggen stukken, bedoeld in artikel 27, 2°, worden, wanneer ze langs elektronische weg worden neergelegd, opgemaakt in de vorm van een bestand in het "Portable Document Format"

Art. 27.

Les comptes annuels des associations et fondations sont déposés, au choix du déposant, par voie électronique ou sur papier :

1° le dépôt par voie électronique de comptes annuels établis, sans usage de dérogations, conformément à l'un des schémas prévus à la partie I, livre premier, titre IV, chapitres II et III du présent arrêté et des pièces à déposer en même temps que ceux-ci, se fait conformément aux dispositions de l'article 28, § 1er;

2° le dépôt par voie électronique de comptes annuels autres que ceux visés sous 1° et des pièces à déposer en même temps que ceux-ci se fait conformément aux dispositions de l'article 28, § 2;

3° le dépôt sur papier de comptes annuels et des pièces à déposer en même temps que ceux-ci se fait conformément aux dispositions de l'article 29.

Art. 28

§ 1er. Lorsqu'ils sont déposés par voie électronique, les comptes annuels et les pièces à déposer en même temps que ceux-ci, visés à l'article 27, 1°, sont établis sous forme d'un fichier structuré qui satisfait :

- aux contrôles arithmétiques et logiques visés à l'article 34, et
- à toutes les conditions techniques définies par la Banque Nationale de Belgique et reprises dans le "Protocole pour le dépôt par voie électronique de comptes annuels sous forme d'un fichier structuré". Ce Protocole technique est publié par la Banque Nationale de Belgique sur son site internet et communiqué par elle à toute personne qui en fait la demande par écrit.

§ 2. Lorsqu'ils sont déposés par voie électronique, les comptes annuels et les pièces à déposer en même temps que ceux-ci, visés à l'article 27, 2°, sont établis sous forme d'un fichier au format "Portable

Document Format" (PDF) qui satisfait à tou-

(PDF)-formaat dat voldoet aan alle technische voorwaarden vastgesteld door de Nationale Bank van België en opgenomen in het "Protocol voor de neerlegging langs elektronische weg van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen in de vorm van een PDF-bestand". Dit technisch Protocol wordt door de Nationale Bank van België ter beschikking gesteld op haar website en wordt door haar meegedeeld aan eenieder die er schriftelijk om vraagt. De afdruk met zwarte inkt op wit A4-papier van het aangeboden bestand in PDF-formaat moet bovendien aan de volgende vormvoorwaarden voldoen :

- 1° rondom elk blad een strook van ten minste 1 centimeter openlaten en bovenaan het eerste blad een horizontale strook van ten minste 2 centimeter openlaten;
- 2° bovenaan elk blad het ondernemingsnummer vermelden dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de vereniging of stichting heeft toegekend;
- 3° geen handgeschreven gegevens bevatten;
- 4° een duidelijke leesbaarheid van de gegevens garanderen door een voldoende grootte van de gebruikte karakters en voldoende contrast tussen de gegevens en de achtergrond;
- 5° in het geval van een jaarrekening van een vereniging of stichting bedoeld in artikel 26, § 2, dezelfde voorstelling hebben als die van het model van jaarrekening opgesteld door de Nationale Bank van België.

§ 3. De neerlegging van een jaarrekening langs elektronische weg gebeurt door de upload van een informaticabestand via de speciaal hiertoe voorziene toepassing op de website van de Nationale Bank van België. De toegang tot deze toepassing is enkel mogelijk door middel van een door de Nationale Bank van België erkend digitaal certificaat.

Elk document bedoeld in artikel 25 maakt het voorwerp uit van eenzelfde afzonderlijk geüpload informaticabestand. De neerlegging ervan langs elektronische weg moet bovendien voldoen aan alle technische voorwaarden vastgesteld door de Nationale Bank van België en opgenomen in het "Algemeen Protocol voor de neerlegging langs elektronische weg van jaarrekeningen en

tes les conditions techniques définies par la Banque Nationale de Belgique et reprises dans le "Protocole pour le dépôt par voie électronique de comptes annuels et de comptes consolidés sous forme d'un fichier PDF". Ce Protocole technique est publié par la Banque Nationale de Belgique sur son site internet et communiqué par elle à toute personne qui en fait la demande par écrit.

L'impression à l'encre noire sur papier blanc de format A4 du fichier au format PDF présenté au dépôt doit en outre répondre aux conditions de forme suivantes :

- 1° réserver une zone blanche d'au moins 1 centimètre autour de chaque page et réserver une zone horizontale blanche d'au moins 2 centimètres en haut de la première page;
- 2° mentionner en haut de chaque page le numéro d'entreprise attribué à l'association ou à la fondation par la Banque-Carrefour des Entreprises;
- 3° ne pas contenir de données manuscrites;
- 4° garantir une bonne lisibilité des données par une taille suffisante des caractères utilisés et un contraste suffisant entre les données et l'arrière-plan;
- 5° dans le cas de comptes annuels d'une association ou d'une fondation visée à l'article 26, § 2, avoir la même présentation que celle du modèle de comptes annuels établi par la Banque Nationale de Belgique.

§ 3. Le dépôt de comptes annuels par voie électronique s'effectue par le téléchargement d'un fichier informatique via l'application spécialement prévue à cet effet sur le site internet de la Banque Nationale de Belgique. L'accès à cette application n'est possible qu'en utilisant un certificat digital reconnu par la Banque Nationale de Belgique.

Tout document visé à l'article 25 fait l'objet d'un seul fichier informatique téléchargé séparément. Le dépôt de ce fichier par voie électronique doit en outre satisfaire à toutes les conditions techniques définies par la Banque Nationale de Belgique et reprises dans le "Protocole général pour le dépôt par voie électronique de comptes annuels et de comptes consolidés". Ce Protocole technique est publié par la Banque Nationale de Belgique sur

geconsolideerde jaarrekeningen". Dit technisch Protocol wordt door de Nationale Bank van België ter beschikking gesteld op haar website en wordt door haar meegedeeld aan eenieder die er schriftelijk om vraagt.

Art. 29

De jaarrekening en de tegelijk ermee neer te leggen stukken moeten, wanneer zij op papier worden neergelegd, voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° alleen met zwarte inkt gedrukt zijn op de voorzijde van witte of ivoorkleurige bladen van A4-formaat en van goede kwaliteit;

2° rondom elk blad een strook van ten minste 1 centimeter openlaten en bovenaan het eerste blad een horizontale strook van ten minste 2 centimeter openlaten;

3° bovenaan elk blad het ondernemingsnummer vermelden dat de Kruispuntbank van Ondernemingen aan de vereniging of stichting heeft toegekend;

4° geen handgeschreven gegevens bevatten;

5° een duidelijke leesbaarheid van de gegevens garanderen door een voldoende grootte van de gebruikte karakters en voldoende contrast tussen de gegevens en de achtergrond;

6° op het eerste blad eigenhandig ondertekend zijn door een of meerdere personen die bevoegd zijn om de vereniging of de stichting tegenover derden te vertegenwoordigen, waarbij de naam en de hoedanigheid van de ondertekenaars worden vermeld;

7° in het geval van een jaarrekening van een vereniging of stichting bedoeld in artikel 26, § 2, dezelfde voorstelling hebben als die van het model van jaarrekening opgesteld door de Nationale Bank van België.

De neerlegging op papier gebeurt door verzending naar de Nationale Bank van België of door afgifte aan haar loketten. Bij toezending met de post wordt op de omslag vermeld : "Nationale Bank van België - Neerlegging van jaarrekeningen.

son site internet et communiqué par elle à toute personne qui en fait la demande par écrit.

Art. 29

Lorsqu'ils sont déposés sur papier, les comptes annuels et les pièces à déposer en même temps que ceux-ci doivent répondre aux conditions suivantes :

1° être imprimés uniquement à l'encre noire au recto de feuilles blanches ou ivoire de format A4 et de bonne qualité;

2° réserver une zone blanche d'au moins 1 centimètre autour de chaque page et réserver une zone horizontale blanche d'au moins 2 centimètres en haut de la première page;

3° mentionner en haut de chaque page le numéro d'entreprise attribué à l'association ou à la fondation par la Banque-Carrefour des Entreprises;

4° ne pas contenir de données manuscrites;

5° garantir une bonne lisibilité des données par une taille suffisante des caractères utilisés et un contraste suffisant entre les données et l'arrière-plan;

6° sur la première page, être signés à la main par une ou des personnes ayant le pouvoir de représenter l'association ou la fondation à l'égard des tiers, avec mention du nom et de la qualité des signataires;

7° dans le cas de comptes annuels d'une association ou d'une fondation visée à l'article 26, § 2, avoir la même présentation que celle du modèle de comptes annuels établi par la Banque Nationale de Belgique.

Le dépôt sur papier s'effectue par envoi à la Banque Nationale de Belgique ou par remise à ses guichets. En cas d'envoi postal, la mention suivante est apposée sur l'enveloppe : "Banque Nationale de Belgique - Dépôt des comptes annuels".

Art. 30

§ 1. De kosten voor de neerlegging van de in artikel 25 bedoelde documenten omvatten de openbaarmakingskosten bedoeld in § 2 en alle bijdragen, belastingen of kosten die krachtens andere wettelijke of reglementaire bepalingen tegelijk met voornoemde kosten moeten worden betaald.

§ 2. De kosten voor de openbaarmaking van de in artikel 25 bedoelde documenten, worden vastgesteld, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde, op :

- 55 EUR wanneer de documenten langs elektronische weg worden neergelegd in de vorm van een gestructureerd databestand overeenkomstig artikel 28, § 1;
- 100 EUR wanneer de documenten langs elektronische weg worden neergelegd in de vorm van een PDF-bestand overeenkomstig artikel 28, § 2;
- 105 EUR wanneer de documenten op papier worden neergelegd overeenkomstig artikel 29.

De kosten voor de openbaarmaking van een in artikel 33 bedoelde verbetering worden vastgesteld op 55 EUR, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde. De in deze paragraaf bedoelde openbaarmakingskosten worden jaarlijks, op 1 januari, aangepast aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen volgens de volgende formule : het nieuwe bedrag is gelijk aan het basisbedrag bepaald in deze paragraaf vermenigvuldigd met het nieuwe indexcijfer, met name het indexcijfer van de maand oktober van het jaar voordien, en gedeeld door het aanvangsindexcijfer, met name het indexcijfer van de maand april 2007. Het verkregen resultaat wordt afgerond op het hogere veelvoud van 10 eurocent. De aangepaste bedragen worden uiterlijk op 15 december van elk jaar in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

§ 3. De neerleggingskosten bedoeld in § 1 worden betaald :

1° hetzij door een girale betaling uitgevoerd volgens de voorwaarden en de technische modaliteiten die de Nationale Bank van België bepaalt

Art. 30

§ 1er. Les frais de dépôt des documents visés à l'article 25 comprennent les frais de publicité visés au § 2 et tous les contributions, taxes ou frais qui doivent être payés en même temps que les frais précités en vertu d'autres dispositions légales ou réglementaires.

§ 2. Les frais de publicité des documents visés à l'article 25 sont fixés, hors taxe sur la valeur ajoutée, à :

- 55 EUR lorsque les documents sont déposés par voie électronique sous forme d'un fichier structuré conformément à l'article 28, § 1er;
- 100 EUR lorsque les documents sont déposés par voie électronique sous forme d'un fichier PDF conformément à l'article 28, § 2;
- 105 EUR lorsque les documents sont déposés sur papier conformément à l'article 29.

Les frais de publicité de la rectification visée à l'article 33 sont fixés à 55 EUR, hors taxe sur la valeur ajoutée.

Les frais de publicité prévus dans ce paragraphe sont adaptés, le 1er janvier de chaque année, à l'évolution de l'indice des prix à la consommation conformément à la formule suivante : le nouveau montant est égal au montant de base prévu dans ce paragraphe multiplié par le nouvel indice, à savoir l'indice du mois d'octobre de l'année précédente, et divisé par l'indice de départ, à savoir l'indice du mois d'avril 2007. Le résultat obtenu est arrondi à la dizaine d'eurocent supérieure. Les montants adaptés sont publiés au Moniteur belge au plus tard le 15 décembre de chaque année.

§ 3. Les frais de dépôt visés au § 1er sont payés :

1° soit par un paiement scriptural effectué suivant les conditions et les modalités techniques définies par la Banque Nationale de Belgique et mises à

en die op haar website ter beschikking worden gesteld;

2° hetzij in contanten, ingeval de in artikel 25 bedoelde documenten aan de loketten van de Nationale Bank van België worden aangeboden.

Art. 31

De Nationale Bank van België registreert de datum van ontvangst van de in artikel 25 bedoelde documenten.

De neerlegging van deze documenten wordt slechts door de Nationale Bank van België aanvaard als de bepalingen van de artikelen 24, tweede lid, 25, tweede lid en 26 tot 29 in acht werden genomen en als de neerleggingskosten bedoeld in artikel 30, § 1, overeenkomstig de bepalingen van artikel 30, § 2 en 3 betaald zijn.

Het feit dat de neerlegging van een voormeld document niet aanvaard werd door de Nationale Bank van België en de redenen die tot deze beslissing hebben geleid, worden binnen acht werkdagen na de datum van ontvangst van het betrokken document meegedeeld als volgt :

- wanneer het betrokken document langs elektronische weg werd aangeboden, kan de persoon die het niet-aanvaarde document heeft geüpload deze kennisgeving raadplegen in de toepassing bedoeld in artikel 28, § 3, eerste lid, gedurende maximum een maand na die upload;

- wanneer het betrokken document op papier werd aangeboden, wordt deze kennisgeving met gewone post verzonden naar de vereniging of stichting op wie het niet-aanvaarde document betrekking heeft, op het adres dat voor haar is opgenomen in het rechtspersonenregister, onderdeel van de Kruispuntbank van Ondernemingen..

Art. 32

Wanneer de neerlegging van een in artikel 25 bedoeld document wordt aanvaard, neemt de Nationale Bank van België deze neerlegging op in het elektronisch register van aanvaarde jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen.

Binnen elf werkdagen die volgen op de datum van de aanvaarding van de neerlegging, stuurt de

disposition sur son site internet;

2° soit en espèces, au cas où les documents visés à l'article 25 sont présentés aux guichets de la Banque Nationale de Belgique.

Art. 31

La Banque Nationale de Belgique enregistre la date de réception des documents visés à l'article 25.

Le dépôt de ces documents n'est accepté par la Banque Nationale de Belgique que moyennant le respect des dispositions des articles 24, alinéa 2, 25, alinéa 2 et 26 à 29 et le règlement des frais de dépôt visés à l'article 30, § 1er, conformément aux dispositions de l'article 30, § 2 et 3.

Le fait que le dépôt d'un document précité n'a pas été accepté par la Banque Nationale de Belgique et les raisons qui ont mené à cette décision sont communiqués dans les huit jours ouvrables suivant la date de réception du document concerné comme suit :

- lorsque le document concerné a été présenté par voie électronique: la personne qui a téléchargé le document non accepté peut consulter cette communication dans l'application visée à l'article 28, § 3, alinéa 1er, pendant un mois au maximum après ce téléchargement;

- lorsque le document concerné a été présenté sur papier : cette communication est envoyée par envoi postal ordinaire à l'association ou la fondation à laquelle le document non accepté se rapporte, à l'adresse reprise pour celle-ci dans le registre des personnes morales, subdivision de la Banque-Carrefour des Entreprises..

Art. 32

Lorsque le dépôt d'un document visé à l'article 25 est accepté, la Banque Nationale de Belgique enregistre ce dépôt dans le registre électronique des comptes annuels et consolidés acceptés.

Dans les onze jours ouvrables qui suivent la date de l'acceptation du dépôt, la Banque Nationale de Belgique envoie la mention de ce dépôt :

Nationale Bank van België de mededeling van deze neerlegging :

- door toedoen van de Kruispuntbank van Ondernemingen, naar de griffie van de rechtbank van koophandel waar het dossier bedoeld in, naargelang het geval, artikel 26octies, § 1, 26novies, § 1 en 31, § 1, van voormelde wet van 27 juni 1921 wordt gehouden;
- naar de vereniging of stichting op wie het document betrekking heeft.

Art. 33

De verbetering van een vergissing in een in artikel 25 bedoeld document, waarvan de neerlegging eerder door de Nationale Bank van België werd aanvaard, gebeurt door neerlegging, volgens de voorwaarden bepaald door artikel 27 :

- van de volledige, behoorlijk verbeterde jaarrekening, wanneer de verbetering wordt neergelegd in de vorm van een gestructureerd databestand overeenkomstig artikel 28, § 1;
- van de behoorlijk verbeterde bladen van de betrokken jaarrekening, voorafgegaan door, naargelang het geval, de in artikel 26, § 2, derde lid bedoelde sectie 1.1 van het model van jaarrekening dan wel het in artikel 26, § 3 bedoelde "Specifiek voorblad voor jaarrekeningen van verenigingen opgesteld volgens een afwijkend schema", wanneer de verbetering wordt neergelegd in de vorm van een PDF-bestand overeenkomstig artikel 28, § 2, of op papier overeenkomstig artikel 29.

De vermelding "verbetering" wordt, naargelang het geval, opgenomen:

- in het gestructureerd databestand bedoeld in artikel 28, § 1;
- bovenaan, naargelang het geval, de sectie 1.1 dan wel het "Specifiek voorblad voor jaarrekeningen van verenigingen opgesteld volgens een afwijkend schema" van het PDF-bestand bedoeld in artikel 28, § 2;
- op het eerste blad van de jaarrekening neergelegd op papier overeenkomstig artikel 29.

De artikelen 31 en 32 zijn van toepassing op de hierboven bedoelde verbeterde neerlegging.

- à la diligence de la Banque-Carrefour des Entreprises, au greffe du tribunal de commerce où est tenu le dossier visé, selon le cas, aux articles 26octies, § 1er, 26novies, § 1er et 31, § 1er, de la loi du 27 juin 1921 précitée;
- à l'association ou à la fondation à laquelle le document se rapporte.

Art. 33

La rectification d'une erreur commise dans un document visé à l'article 25, dont le dépôt a été accepté préalablement par la Banque Nationale de Belgique, s'effectue par le dépôt, suivant les conditions prévues par l'article 27 :

- lorsque la rectification est déposée sous forme d'un fichier structuré conformément à l'article 28, § 1er, de l'intégralité des comptes annuels dûment rectifiés;
- lorsque la rectification est déposée sous forme d'un fichier PDF conformément à l'article 28, § 2 ou sur papier conformément à l'article 29, des pages dûment corrigées des comptes annuels concernés, précédées, selon le cas, par la section 1.1 du modèle de comptes annuels visée à l'article 26, § 2, alinéa 3 ou par la "Page de garde spécifique pour les comptes annuels d'associations établis suivant un schéma dérogatoire" visée à l'article 26, § 3.

L'indication "rectification" est, selon le cas, reprise :

- dans le fichier structuré visé à l'article 28, § 1er;
- en haut, selon le cas, de la section 1.1 ou de la "Page de garde spécifique pour les comptes annuels d'associations établis suivant un schéma dérogatoire" du fichier PDF visé à l'article 28, § 2;
- sur la première page des comptes annuels déposés sur papier conformément à l'article 29..

Les articles 31 et 32 s'appliquent au dépôt rectificatif visé ci-dessus.

Art. 34

De Nationale Bank van België onderwerpt de neergelegde jaarrekening, opgesteld volgens de schema's bepaald in deel I, boek I, titel IV, hoofdstukken II en III, van dit besluit, aan rekenkundige en logische controles, met uitzondering van het document neergelegd ter verbetering van deze jaarrekening overeenkomstig artikel 33 en van de jaarrekening betreffende boekjaren die voorafgaan aan het laatste boekjaar waarvoor een jaarrekening werd neergelegd.

Deze rekenkundige en logische controles beogen de samenhang na te gaan van de bedragen betreffende het recentste boekjaar, voor de rubrieken die voorzien zijn van een code. Zij worden opgenomen in een lijst opgesteld door de Nationale Bank van België na advies van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen. Deze lijst wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

De Nationale Bank van België zendt aan de vereniging of stichting op wie de jaarrekening betrekking heeft en, in voorkomend geval, aan haar commissaris, de lijst van de fouten die zij zou hebben vastgesteld, binnen vier maanden volgend op de datum van aanvaarding van de neerlegging van de jaarrekening, wanneer deze jaarrekening binnen de wettelijke termijnen werd neergelegd.

Art. 35

§ 1. De Nationale Bank van België stelt op haar website een afschrift beschikbaar, in de vorm van een bestand in het "Portable Document Format" (PDF)-formaat, van alle in artikel 25 bedoelde documenten die bij haar werden neergelegd tijdens het lopende en de vijf vorige kalenderjaren, volgens de voorwaarden die zij bepaalt en die op haar website worden bekendgemaakt.

§ 2. De Nationale Bank van België bezorgt op aanvraag een afschrift van alle in artikel 25 bedoelde documenten die bij haar werden neergelegd.

Wanneer de aanvraag betrekking heeft op alle neergelegde documenten, worden de afschriften bezorgd op cd-roms. Voor een jaarabonnement op voormelde cd-roms is het bedrag van 1.500 euro, exclusief eventuele inningskosten en de belasting over de toegevoegde waarde, aan de Nationale

Art. 34

La Banque Nationale de Belgique soumet à des contrôles arithmétiques et logiques les comptes annuels déposés, établis suivant les schémas prévus à la partie I, livre premier, titre IV, chapitres II et III, du présent arrêté, à l'exclusion du document déposé en rectification de ces comptes annuels conformément à l'article 33, ainsi que des comptes annuels afférents à des exercices antérieurs au dernier exercice pour lequel des comptes annuels ont été déposés.

Ces contrôles arithmétiques et logiques visent à vérifier la cohérence des montants des rubriques pourvues d'un code relatifs à l'exercice le plus récent. Ils sont repris dans une liste établie par la Banque Nationale de Belgique après avis de la Commission des Normes Comptables. Cette liste est publiée au Moniteur belge.

La Banque Nationale de Belgique envoie à l'association ou à la fondation à laquelle les comptes annuels se rapportent et, le cas échéant, à son commissaire, la liste des erreurs qu'elle aurait relevées, dans les quatre mois suivant la date d'acceptation du dépôt des comptes annuels, lorsque ceux-ci ont été déposés dans les délais légaux.

Art. 35

§ 1er. La Banque Nationale de Belgique met à disposition sur son site internet une copie, sous forme d'un fichier au format "Portable Document Format" (PDF), de tous les documents visés à l'article 25 qui ont été déposés auprès d'elle pendant l'année civile en cours et les cinq années civiles précédentes, selon les conditions qu'elle définit et qui sont publiées sur son site internet.

§ 2. Sur demande, la Banque Nationale de Belgique délivre copie de tous les documents visés à l'article 25 qui ont été déposés auprès d'elle.

Lorsque la demande porte sur l'ensemble des documents déposés, les copies sont délivrées sur cd-rom. Pour un abonnement annuel aux cd-rom précités, le montant de 1.500 euros, frais d'encaissement éventuels et taxe sur la valeur

Bank van België verschuldigd. Dit abonnement omvat de levering van de cd-roms waarop de gezamenlijke documenten zijn gereproduceerd die bij de Nationale Bank van België zijn neergelegd

gedurende het kalenderjaar waarvoor het abonnement is genomen.

Wanneer de aanvraag betrekking heeft op een of meer documenten betreffende individueel aangeduide verenigingen of stichtingen, dan worden de afschriften bezorgd, naar keuze van de aanvrager:

1° ofwel op papier, afgedrukt op basis van de voormelde cd-roms. Per gedrukt blad is het bedrag van 0,25 euro, exclusief port, eventuele inningskosten en de belasting over de toegevoegde waarde, aan de Nationale Bank van België verschuldigd;

2° ofwel op een aan een elektronisch postbericht gehecht bestand in PDF-formaat. Per bestand is het bedrag van 5 euro, exclusief eventuele inningskosten en de belasting over de toegevoegde waarde, aan de Nationale Bank van België verschuldigd.

§ 3. Alleen de afschriften afgeleverd door de Nationale Bank van België gelden als bewijs van de neergelegde documenten.

§ 4. De Nationale Bank van België bezorgt aan de griffies van de rechtbanken van koophandel, onverwijld en kosteloos, een kopie van de in § 2, tweede lid bedoelde cd-roms.

De griffiers van de rechtbanken van koophandel zijn ervan vrijgesteld :

- een kopie van de documenten bedoeld in artikel 26novies, § 1, tweede lid, 5° van voormelde wet van 27 juni 1921, zoals opgenomen op de cd-rom bedoeld in § 2, tweede lid toe te voegen aan het dossier gehouden op naam van de betrokken vereniging of stichting;

- aan de betrokken vereniging of stichting een bewijs van ontvangst van voormelde documenten af te leveren.

§ 5. Bij neerlegging langs elektronische weg van een gestructureerd databestand overeenkomstig artikel 28, § 1 wordt dit op het afgeleverde afschrift vermeld.

ajoutée non compris, est dû à la Banque Nationale de Belgique. Cet abonnement comprend la livraison des cd-rom sur lesquels est reproduit l'ensemble des documents déposés auprès de la Banque Nationale de Belgique pendant l'année civile pour laquelle l'abonnement est souscrit.

Lorsque la demande porte sur un ou plusieurs documents relatifs à des associations ou fondations individuellement désignées, les copies sont délivrées, au choix du demandeur :

1° soit sur papier, imprimées à partir des cd-rom précités. Par feuille imprimée, le montant de 0,25 euro, frais de port, frais d'encaissement éventuels et taxe sur la valeur ajoutée non compris, est dû à la Banque Nationale de Belgique;

2° soit sous forme d'un fichier au format PDF attaché à un message électronique. Par fichier, un montant de 5 euros, frais d'encaissement éventuels et taxe sur la valeur ajoutée non compris, est dû à la Banque Nationale de Belgique.

§ 3. Seules les copies délivrées par la Banque Nationale de Belgique valent comme preuve des documents déposés.

§ 4. La Banque Nationale de Belgique fournit aux greffes des tribunaux de commerce, sans retard et gratuitement, une copie des cd-rom visés au § 2, alinéa 2.

Les greffiers des tribunaux de commerce sont dispensés :

- de verser dans le dossier tenu au nom de l'association ou de la fondation concernée, une copie des documents visés à l'article 26novies, § 1er, alinéa 2, 5° de la loi du 27 juin 1921 précitée, tels qu'ils figurent sur les cd-rom visés au § 2, alinéa 2;

- de délivrer à l'association ou fondation concernée un accusé de réception desdits documents..

§ 5. En cas de dépôt par voie électronique d'un fichier structuré conformément à l'article 28, § 1er, il en est fait mention sur la copie délivrée.

Les montants des comptes annuels présentés en euro avec deux décimales conformément à l'article 24, alinéa 3, sont arrondis en euro sans décimales sur les copies délivrées par la Banque

Bedragen van een jaarrekening die overeenkomstig artikel 24, derde lid in euro met twee decimalen wordt uitgedrukt, worden op de door de Nationale Bank van België afgeleverde afschriften afgerond in euro zonder decimalen.

Secties van het door de Nationale Bank van België opgestelde model van jaarrekening die zonder voorwerp zijn, worden niet opgenomen in de door de Nationale Bank van België verstrekte afschriften wanneer de betrokken jaarrekening overeenkomstig artikel 28, § 1, werd neergelegd.

DEEL IV.

Diverse en overgangsbepalingen

Afdeling I. - Wijziging van het koninklijk besluit van 16 juni 1994 tot vaststelling van de bijdrage van de ondernemingen in de werkingskosten van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen.

Art. 36

De tekst van artikel 2 van het koninklijk besluit van 16 juni 1994 tot vaststelling van de bijdrage van de ondernemingen in de werkingskosten van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen wordt vervangen als volgt:

“De Nationale Bank van België neemt de in artikel 173 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 houdende uitvoering van het Wetboek van vennootschappen bedoelde documenten niet in ontvangst zolang de in artikel 1 bedoelde bijdrage niet is betaald overeenkomstig de nadere regels bepaald in artikel 178, § 4, van voornoemd koninklijk besluit van 30 januari 2001.

Evenzo neemt de Nationale Bank van België de in artikel 25 van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, stichtingen en internationale verenigingen zonder winstoogmerk bedoelde documenten niet in ontvangst zolang de in artikel 1 bedoelde bijdrage niet is betaald overeenkomstig de regels van artikel 30, § 3, van voornoemd koninklijk besluit van 19 december 2003.

In voorkomend geval geeft de Nationale Bank van

Nationale de Belgique.

Les sections du modèle de comptes annuels établi par la Banque Nationale de Belgique qui sont sans objet ne sont pas reprises dans les copies délivrées par la Banque Nationale de Belgique lorsque les comptes annuels ont été déposés conformément à l'article 28, § 1er.

PARTIE IV.

Dispositions diverses et transitoires

Section Ire. - Modification de l'arrêté royal du 16 juin 1994 fixant la contribution des entreprises aux frais de fonctionnement de la Commission des Normes Comptables

Art. 36

Le texte de l'article 2 de l'arrêté royal du 16 juin 1994 fixant la contribution des entreprises aux frais de fonctionnement de la Commission des Normes Comptables est remplacé par le texte suivant:

“Le dépôt des documents visés à l'article 173 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du code des sociétés n'est accepté par la Banque Nationale de Belgique que lorsque la contribution visée à l'article 1er lui a été payée selon les modalités prévues à l'article 178, § 4 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 précité.

De même, le dépôt des documents visés à l'article 25 de l'arrêté royal du 19 décembre 2003 relatif aux obligations comptables et à la publicité des comptes annuels de certaines associations sans but lucratif, fondations et associations internationales sans but lucratif n'est accepté par la Banque Nationale de Belgique que lorsque la contribution visée à l'article 1er lui a été payée selon les modalités prévues à l'article 30, § 3 de l'arrêté royal du 19 décembre 2003 précité.

Le cas échéant, la Banque Nationale de Belgique informe la société, l'entreprise, l'association ou la

België binnen acht werkdagen te rekenen van de datum van ontvangst van de documenten aan de betrokken vennootschap, onderneming, vereniging of stichting kennis van de niet-aanvaarding van de neerlegging van de documenten wegens niet-betaling van de bijdrage”.

Afdeling II. - Bepalingen betreffende de openingsbalans van het eerste boekjaar waarop de bepalingen van het besluit van toepassing zijn.

Art. 37

§ 1. Elke vereniging of stichting die bestaat op het ogenblik waarop onderhavig besluit van kracht wordt, past de hierna vastgestelde regels toe om omzichtig, oprecht en te goeder trouw de nodige opnemingen, verificaties, onderzoeken en waarderings- en verminderingen te verrichten die nodig zijn om de openingsbalans van het boekjaar op te stellen op de eerste dag van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van onderhavig besluit gelden.

§ 2. Als de vereniging of stichting, naar de mening van haar raad van bestuur, die wordt vermeld in de toelichting bij de jaarrekening, al een boekhouding voert die ten minste overeenstemt met deze die onderhavig besluit vereist, stemt de openingsbalans van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van onderhavig besluit gelden, overeen met de afsluitingsbalans van het vorige boekjaar.

Indien een vereniging of stichting waarderingsregels toepast die niet overeenstemmen met de regels die onderhavig besluit oplegt, moet ze deze regels aanpassen.

De vermelding van deze aanpassing in de toelichting wordt vervolledigd met een inschatting van de gevolgen ervan.

§ 3. Als de vereniging of stichting, naar de mening van haar raad van bestuur, geen boekhouding voert die ten minste overeenstemt met deze die onderhavig besluit vereist, worden de bestanddelen van de activa voor de redactie van de openingsbalans van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van onderhavig besluit gelden, gewaardeerd tegen de werkelijke waarde of, bij ontstentenis van marktwaarde, tegen de gebruikswaarde die ze op dat ogenblik hebben.

Bij ontstentenis van betrouwbare marktwaarde of gebruikswaarde, worden de activa in de toelichting

fondation concernée dans les huit jours ouvrables suivant la date de réception des documents, de la nonacceptation du dépôt de ces documents par défaut de paiement de la contribution.”

Section II. - Dispositions relatives au bilan d'ouverture du premier exercice comptable auquel s'appliquent les dispositions de l'arrêté.

Art. 37

§ 1er. Toute association ou fondation qui existe au moment de l'entrée en vigueur du présent arrêté applique les règles fixées ci-après pour procéder, avec prudence, sincérité et bonne foi, aux opérations de relevé, de vérification, d'examen et d'évaluation nécessaires pour établir, le premier jour du premier exercice comptable auquel s'appliquent les dispositions du présent arrêté, le bilan d'ouverture dudit exercice.

§ 2. Si, de l'avis du conseil d'administration de l'association ou de la fondation mentionné dans l'annexe aux comptes, celle-ci dispose déjà d'une comptabilité au moins équivalente à celle requise par le présent arrêté, le bilan d'ouverture du premier exercice auquel s'applique les dispositions du présent arrêté correspond au bilan de clôture de l'exercice précédent.

Si une association ou une fondation applique des règles d'évaluation qui ne sont pas conformes à celles prévues par le présent arrêté, l'association ou la fondation adapte ses règles d'évaluation.

La mention de cette modification dans l'annexe est accompagnée de l'estimation de son influence.

§ 3. Si, de l'avis du conseil d'administration de l'association ou de la fondation, celle-ci ne dispose pas d'une comptabilité au moins équivalente à celle requise par le présent arrêté, le bilan d'ouverture du premier exercice auquel s'appliquent les dispositions du présent arrêté est établi en évaluant les éléments d'actifs à leur juste valeur ou, à défaut de juste valeur, à la valeur d'usage qu'ils ont à ce moment.

A défaut de juste valeur ou de valeur d'usage fiable, il est fait mention de l'actif dans l'annexe aux comptes annuels et de l'indication qu'aucune

bij de jaarrekening opgenomen, aangevuld met de vermelding dat er geen betrouwbare marktwaarde of gebruikswaarde aan kan worden gekoppeld.

Afdeling III. - Inwerkingtreding

Art. 38

Onderhavig besluit treedt in werking op dezelfde dag als de bepalingen van de wet waarvan het de uitvoering verzekert.

Afdeling IV. - Uitvoering

Art. 39

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 19 december 2003.

ALBERT

Van Koningswege:

De Minister van Justitie,

Mevr. L. ONKELINX

juste valeur ou valeur d'usage fiable ne peut y être attachée.

Section III. - Entrée en vigueur

Art. 38

Le présent arrêté entre en vigueur en même temps que les dispositions de la loi dont il assure l'exécution.

Section IV. - Exécution

Art. 39

Notre Ministre de la Justice est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donne a Bruxelles, le 19 décembre 2003.

ALBERT

Par le Roi:

Le Ministre de la Justice,

Mme L. ONKELINX

Bijlage bij het koninklijk besluit
van 19 december 2003 betreffende
de boekhoudkundige verplichting en
de openbaarmaking van de jaarrekening
van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk,
internationale verenigingen
zonder winstoogmerk en stichtingen
Minimumindeling van een
algemeen rekeningenstelsel

Annexe à l'arrêté royal
du 19 décembre 2003 relatif
aux obligations comptables et
à la publicité des comptes annuels
de certaines associations sans but lucratif,
associations internationales
sans but lucratif et fondations
Plan comptable
minimum normalisé

AFDELING I - Rekeningenstelsel

Overeenstemmende
post uit het
volledige schema
van de jaarrekening

Activa Passiva

1.	EIGEN VERMOGEN, VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN EN SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	
10.	Fondsen van de vereniging (1)	I
	100 Beginvermogen	
	101 Permanente financiering	
	1011 Permanente financiering ontvangen in contanten	
	1012 Permanente financiering ontvangen in natura	
11.		II
12.	Herwaarderingsmeerwaarden	III
	120 Herwaarderingsmeerwaarden op immateriële vaste activa (2)	
	121 Herwaarderingsmeerwaarden op materiële vaste activa (2)	
	122 Herwaarderingsmeerwaarden op financiële vaste activa (2)	
	124 Terugneming van waardeverminderingen op geldbeleggingen (3)	
13.	Bestemde fondsen	IV
	130 Fondsen bestemd voor investeringen	
	131 Fondsen bestemd voor sociaal passief	
	132 Andere bestemde fondsen	
14.	Overgedragen resultaat (+) (-)	V

		Activa	Passiva
15.	Kapitaalsubsidies		VI
151	Kapitaalsubsidies ontvangen in contanten		
152	Kapitaalsubsidies ontvangen in natura		
16.	Voorzieningen		VII
160	Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen		VII.A.1
161	Voorzieningen voor belastingen		VII.A.2
162	Voorzieningen voor grote herstellingswerken en grote onderhoudswerken		VII.A.3
163-165	Voorzieningen voor andere risico's en kosten (4)		VII.A.4
168	Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht		VII.B
17.	Schulden op meer dan één jaar		VIII
170	Achtergestelde leningen		VIII.A.1
171	Niet achtergestelde obligatieleningen		VIII.A.2
172	Leasingschulden en soortgelijke		VIII.A.3
173	Kredietinstellingen		VIII.A.4
	1730 Schulden op rekening		
	1731 Promessen		
	1732 Acceptkredieten		
174	Overige leningen		VIII.A.5
175	Handelsschulden		VIII.B
	1750 leveranciers VIII.B.1		
	1751 Te betalen wissels		VIII.B.2
176	Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		VIII.C
179	Overige schulden		VIII.D
	1790 Rentedragend		VIII.D.1
	1791 Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente		VIII.D.2
	1792 Borgtochten ontvangen in contanten		VIII.D.3

Activa Passiva

2. OPRICHTINGSKOSTEN, VASTE ACTIVA EN VORDERINGEN OP MEER DAN 1 JAAR

20.	Oprichtingskosten (5)	I
	200 Kosten van oprichting	
	201 Kosten bij uitgifte van leningen [...]	
	202 Overige oprichtingskosten	
	204 Herstructureringskosten	
21.	Immateriële vaste activa (6)	II
	210 Kosten van onderzoek en ontwikkeling	
	211 Concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken en soortgelijke rechten	
	212 Goodwill	
	213 Vooruitbetalingen	
22.	Terreinen en gebouwen (6)	III.A
	220 Terreinen	
	2201 Terreinen die volle eigendom zijn van de vereniging	III.A.I
	2202 Overige terreinen	III.A.2
	221 Gebouwen	
	2211 Gebouwen die volle eigendom zijn van de vereniging	III.A.1
	2212 Overige gebouwen	III.A.2
	222 Bebouwde terreinen (7)	
	2221 Bebouwde terreinen die volle eigendom zijn van de vereniging	III.A. I
	2222 Overige bebouwde terreinen	III.A.2
	223 Overige zakelijke rechten op onroerende goederen	
	2231 Overige zakelijke rechten op onroerende goederen die volle eigendom zijn van de vereniging	III.A.1
	2232 Overige zakelijke rechten op onroerende goederen	III.A.2
23.	Installaties, machines en uitrusting (6)	III.B
	231 Installaties, machines en uitrusting die volle eigendom zijn van de vereniging	III.B.1
	232 Overige installaties, machines en uitrusting	III.B.2
24.	Meubilair en rollend materieel (6)	III.C
	241 Meubilair en rollend materieel die volle eigendom zijn van de vereniging	III.C.1
	242 Overig meubilair en rollend materieel	III.C.2
25.	Vaste activa in leasing of op grond van soortgelijke rechten (6)	III.D
	250 Terreinen en gebouwen	
	251 Installaties, machines en uitrusting	
	252 Meubilair en rollend materieel	
26.	Overige materiële vaste activa (6)	III.E.
	261 Overige materiële vaste activa in volle eigendom van de vereniging	III.E.1
	262 Overige materiële vaste activa	III.E.2
27.	Materiële activa in aanbouwen vooruitbetalingen (6)	III.F.

	Activa	Passiva
28. Financiële vaste activa	IV.	
280 Deelnemingen in verbonden vennootschappen	IV.A.1	
2800 Aanschaffingswaarde		
2801 Nog te storten bedragen (-)		
2808 Geboekte meerwaarden		
2809 Geboekte waardeverminderingen (-)		
281 Vorderingen op verbonden entiteiten	IV.A.2	
2810 Vorderingen op rekening		
2811 Te innen wissels		
2812 Vastrentende effecten		
2817 Dubieuze debiteuren		
2819 Geboekte waardeverminderingen (-)		
282 Deelnemingen in vennootschappen waarmee een deelnemings- verhouding bestaat		IV.B.I.
2820 Aanschaffingswaarde		
2821 Nog te storten bedragen (-)		
2828 Geboekte meerwaarden		
2829 Geboekte waardeverminderingen (-)		
283 Vorderingen op vennootschappen waarmee een deelnemings- verhouding bestaat		IV.B.2
2830 Vorderingen op rekening		
2831 Te innen wissels		
2832 Vastrentende effecten		
2837 Dubieuze debiteuren		
2839 Geboekte waardeverminderingen (-)		
284 Andere aandelen	IV.C.I	
2840 Aanschaffingswaarde		
2841 Nog te storten bedragen (-)		
2848 Geboekte meerwaarden		
2849 Geboekte waardeverminderingen (-)		
285 Overige vorderingen	IV.C.2	
2850 Vorderingen op rekening		
2851 Te innen wissels		
2852 Vastrentende effecten		
2857 Dubieuze debiteuren		
2859 Geboekte waardeverminderingen (-)		
288 Borgtochten betaald in contanten	IV.C.2	
29. Vorderingen op meer dan I jaar	V	
290 Handelsvorderingen	V.A	
2900 Handelsdebiteuren		
2901 Te innen wissels		
2906 Vooruitbetalingen (8)		
2907 Dubieuze debiteuren		
2909 Geboekte waardeverminderingen (-)		
291 Overige vorderingen	V.B	
2910 Vorderingen op rekening		

Activa Passiva

- 2911 Te innen wissels
- 2915 Niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente
- 2917 Dubieuze debiteuren
- 2919 Geboekte waardeverminderingen (-)

	Activa	Passiva
3. VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING		
30. Bevoorrading - Grondstoffen (9)	VI.A.1	
300 Aanschaffingswaarde (10)		
309 Geboekte waardeverminderingen (-) (11)		
31. Bevoorrading - Hulpstoffen (9)	VI.A.1	
310 Aanschaffingswaarde (10)		
319 Geboekte waardeverminderingen (-) (11)		
32. Goederen in bewerking (9)	VI.A.2	
320 Aanschaffingswaarde		
329 Geboekte waardeverminderingen (-) (11)		
33. Gereed product (9)	VI.A.3	
330 Aanschaffingswaarde (10)		
339 Geboekte waardeverminderingen (-) (11)		
34. Handelsgoederen (9)	VI.A.4	
340 Aanschaffingswaarde (10)		
349 Geboekte waardeverminderingen (-) (11)		
35. Onroerende goederen bestemd voor verkoop (9)	VI.A.5	
350 Aanschaffingswaarde (10)		
359 Geboekte waardeverminderingen (-) (11)		
36. Vooruitbetalingen op voorraadinkopen	VI.A.6	
360 Vooruitbetalingen		
369 Geboekte waardeverminderingen (-) (11)		
37. Bestellingen in uitvoering (12)	VI.B	
370 Aanschaffingswaarde		
371 Toegerekende winst		
379 Geboekte waardeverminderingen (-) (13)		

	Activa	Passiva
4. VORDERINGEN EN SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR		
40. Handelsvorderingen (14)		
400 Handelsdebiteuren	VII.A	IX.C.1(15)
401 Te innen wissels	VII.A	
404 Te innen opbrengsten (16)	VII.A	
406 Vooruitbetalingen (17)	VII.A	
407 Dubieuze debiteuren	VII.A	
409 Geboekte waardeverminderingen (-)	VII.A	
41. Overige vorderingen (14)	VII.B	
410		
411 Terug te vorderen BTW		
412 Terug te vorderen belastingen en voorheffingen		
4120 tot 4124		
4125 tot 4127 Andere Belgische belastingen		
4128 Buitenlandse belastingen		
414 Te innen opbrengsten		
415 Niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente		
416 Diverse vorderingen		
417 Dubieuze debiteuren		
418 Borgtochten betaald in contanten		
419 Geboekte waardeverminderingen (-)		
42. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen (18)		IX.A
(zelfde onderverdeling als de rekening) (19)		
43. Financiële schulden		IX.B
430 Kredietinstellingen - Leningen op rekening met vaste termijn		IX.B.1
431 Kredietinstellingen - Promessen		IX.B.1
432 Kredietinstellingen - Acceptkredieten		IX.B.1
433 Kredietinstellingen - Schulden op rekening-courant (20)		IX.B.1
439 Overige leningen		IX.B.2
44. Handelsschulden		
440 Leveranciers (21)	VII.A	IX.C.1
441 Te betalen wissels		IX.C.2
444 Te ontvangen facturen (22)		IX.C.1
45. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		
450 Geraamd bedrag der belastingschulden		IX.E.1
4500 tot 4504		
4505 tot 4507 Andere Belgische belastingen		
4508 Buitenlandse belastingen		
451 Te betalen BTW		IX.E.1
452 Te betalen belastingen en taksen		IX.E.1
4520 tot 4524		
4525 tot 4527 Andere Belgische belastingen		

	Activa	Passiva
4528 Buitenlandse belastingen		
453 Ingehouden voorheffingen		IX.E.1
454 Rijksdienst voor Sociale Zekerheid		IX.E.2
455 Bezoldigingen		IX.E.2
456 Vakantiegeld		IX.E.2
459 Andere sociale schulden		IX.E.2
46. Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		IX.D
48. Overige schulden		IX.F
480 Vervallen obligaties en coupons		IX.F.1.
488 Borgtochten ontvangen in contanten		IX.F.1.
489 Andere diverse schulden		
4890 Rentedragend		IX.F.2.
4891 Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente		IX.F.3.
49. Overlopende rekeningen		
490 Over te dragen kosten	X	
491 Verkregen opbrengsten	X	
492 Toe te rekenen kosten		X
493 Over te dragen opbrengsten		X
499 Wachtrekeningen		X

	Activa	Passiva
5. GELDBELEGGINGEN EN LIQUIDE MIDDELEN		
50.		VIII.A
51. Aandelen		VIII.B
510 Aanschaffingswaarde		
511 Nog te storten bedragen (-)		
519 Geboekte waardeverminderingen (-)		
52. Vastrentende effecten		VIII.B
520 Aanschaffingswaarde		
529 Geboekte waardeverminderingen (-)		
53. Termijndeposito' s		VIII.B
530 Op meer dan één jaar		
531 Op meer dan een maand en op ten hoogste één jaar		
532 Op ten hoogste één maand		
539 Geboekte waardeverminderingen (-)		
54. Te incasseren vervallen waarden (23)		IX
55. Kredietinstellingen (24)		IX
550 tot 559 Rekeningen geopend bij diverse instellingen, onder te verdelen in:		
...0 Rekeningen-courant		
...1 Uitgeschreven cheques (-) (23)		
...9 Geboekte waardeverminderingen (-)		
57. Kassen		IX
570 tot 577 Kassen-contanten		
578 Kassen-zegels		
58. Interne overboekingen		

Overeenstemmende
post uit het
volledige schema
van de
jaarrekeningen

Kosten Opbrengsten

6. KOSTEN

60.	Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (25)	II.A
	600 Aankopen van grondstoffen	II.A.1
	601 Aankopen van hulpstoffen	II.A.1
	602 Aankopen van diensten, werk en studies	II.A.1
	603 Algemene onderaannemingen	II.A.1
	604 Aankopen van handelsgoederen	II.A.1
	605 Aankopen van onroerende goederen bestemd voor verkoop	II.A.1
	608 Ontvangen kortingen, ristorno's en rabatten (-) (26)	II.A.1
	609 Wijziging in de voorraad	II.A.2
	6090 van grondstoffen	
	6091 van hulpstoffen	
	6094 van handelsgoederen	
	6095 van gekochte onroerende goederen, bestemd voor verkoop	
61.	Diensten en diverse goederen	II.B
	617 Uitzend personeel en personen die ter beschikking worden gesteld van de vereniging	
	618 Bezoldigingen, premies voor buitenwettelijke verzekeringen, ouderdoms- en overlevingspensioenen van bestuurders, zaakvoerders en werkende vennoten, die niet worden toegekend krachtens een arbeidscontract	
62.	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	II.C
	620 Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	
	6200 Bestuurders of zaakvoerders (27)	
	6201 Directiepersoneel	
	6202 Bedienden	
	6203 Arbeiders	
	6204 Andere personeelsleden	
	621 Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	
	622 Werkgeverspremies voor buitenwettelijke verzekeringen	
	623 Andere personeelskosten	
	624 Ouderdoms- en overlevingspensioenen	
	6240 Bestuurders of zaakvoerders (27)	
	6241 Personeel	
63.	Afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten	
	630 Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa toevoeging	II.D
	6300 Afschrijvingen op oprichtingskosten	

	Kosten	Opbrengsten
6301 Afschrijvingen op immateriële vaste activa		
6302 Afschrijvingen op materiële vaste activa		
6308 Waardeverminderingen op immateriële vaste activa		
6309 Waardeverminderingen op materiële vaste activa		
631 Waardeverminderingen op voorraden		II.E
6310 Toevoeging		
6311 Terugneming (-)		
632 Waardeverminderingen op bestellingen In uitvoering	II.E	
6320 Toevoeging		
6321 Terugneming (-)		
633 Waardeverminderingen op handelsvorderingen op meer dan één jaar	II.E	
6330 Toevoeging		
6331 Terugneming (-)		
634 Waardeverminderingen op handelsvorderingen op ten hoogste één jaar	II.E	
6340 Toevoeging		
6341 Terugneming (-)		
635 Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen	II.F	
6350 Toevoeging		
6351 Besteding en terugneming (-)		
636 Voorzieningen voor grote herstellingswerken en grote onderhoudswerken		II.F
6360 Toevoeging		
6361 Besteding en terugneming (-)		
637 Voorzieningen voor andere risico's en kosten	II.F	
6370 Toevoeging		
6371 Besteding en terugneming (-)		
638 Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht	II.F	
6380 Toevoeging		
6381 Besteding en terugneming (-)		
64. Andere bedrijfskosten		II.G
640 Bedrijfsbelastingen		
641 Minderwaarden op de courante realisatie van materiële vaste activa		
642 Minderwaarden op de realisatie van handelsvorderingen		
643 Schenkingen		
6431 Schenkingen met terugnemingsrecht		
6432 Schenkingen zonder terugnemingsrecht		
644-648 Diverse bedrijfskosten		
649 Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		
65. Financiële kosten		V.
650 Kosten van schulden		V.A.
6500 Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden		
6501 Afschrijving van kosten bij uitgifte van leningen en van disagio		
6502 Overige kosten van schulden		
6503 Geactiveerde intercalaire interesten (-)		
651 Waardeverminderingen op vlottende activa (27)		V.B.
6510 Toevoeging		
6511 Terugneming (-)		

652 Minderwaarden op verwezenlijking van vlottende activa (28)	V.C.	Kosten	Opbrengsten
653 Discontokosten op vorderingen	V.C.		
654 Wisselresultaten (28)	V.C.		
655 Resultaten uit de omrekening van vreemde valuta (29)	V.C.		
656 Voorzieningen van financiële aard	V.C.		
6560 Toevoeging			
6561 Besteding en terugneming (-)			
657-659 Diverse financiële kosten	V.C.		
66. Uitzonderlijke kosten	VIII		
660 Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen (toevoeging)	VIII.A		
6600 op oprichtingskosten			
6601 op immateriële vaste activa			
6602 op materiële vaste activa			
661 Waardeverminderingen op vaste financiële activa (toevoeging)	VIII.B		
662 Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	VIII.C		
6620 Toevoeging			
6621 Bestedingen (-)			
663 Minderwaarden op de realisatie van vaste activa	VIII.D		
664-668 Overige uitzonderlijke kosten			VIII.E
669 Uitzonderlijke kosten als herstructureringskosten opgenomen onder de activa (-)			
69. Overboeking			
690 Overboeking naar het overgedragen resultaat			
691 Overboeking op de bestemde fondsen			

	Kosten	Opbrengsten
7.OPBRENGSTEN		
70. Omzet		I.A
700-707 Verkopen en dienstprestaties		
708 Toegekende kortingen, ristorno's en rabatten (-) (29)		
71. Wijziging in de voorraad en bestellingen in uitvoering		I.B
712 In de voorraad goederen in bewerking		
713 In de voorraad gereed product		
715 In de voorraad onroerende goederen bestemd voor verkoop		
717 In de bestellingen in uitvoering		
7170 Aanschaffingswaarde		
7171 Toegerekende winst		
72. Geproduceerde vaste activa		I.C.
73. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies (30)		I.D.
730 Lidgeld (stortingen) werkelijke leden		
731 Lidgeld (stortingen) toegetreden leden		
732 Schenkingen zonder terugnemingsrecht (+/-)		
733 Schenkingen met terugnemingsrecht (+/-)		
734 Legaten zonder terugnemingsrecht (+/-)		
735 Legaten met terugnemingsrecht (+/-)		
736 Kapitaal- en intrestsubsidie.		
74. Overige bedrijfsopbrengsten		I.E
740		
741 MeeTwaarden op de courante realisatie van materiële vaste activa		
742 MeeTwaarden op de realisatie van handelsvorderingen		
743-749 Diverse bedrijfsopbrengsten		
75. Financiële opbrengsten		I.E. IV.A
750 Opbrengsten uit financiële vaste activa		
751 Opbrengsten uit vlottende activa (31)	IV.B	
752 Meerwaarden op de realisatie van vlottende activa (31)	IV.B	
753		
754 Wisselresultaten (32)		IV.C
755 Resultaten uit de omrekening van vreemde valuta (32)		IV.C
756- 759 Diverse financiële opbrengsten		IV.C
76. Uitzonderlijke opbrengsten		VII
760 Terugneming van afschrijvingen en waardeverminderingen	VII.A	
7600 op immateriële vaste activa		
7601 op materiële vaste activa		
761 Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	VII.B	
762 Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	VII.C	
763 Meerwaarden op de realisatie van vaste activa	VII.D	
764-769 Overige uitzonderlijke opbrengsten	VII.E	

Kosten Opbrengsten

- 79. Onttrekking
 - 790 Onttrekking aan het overgedragen resultaat
 - 791 Onttrekking aan de bestemde fondsen
 - 792 Onttrekking aan de fondsen van de vereniging

-
- O. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN (33) (34)
- 00. Zekerheden door derden gesteld voor rekening van de vereniging
 - 000 Crediteuren van de vereniging, houders van door derden gestelde zekerheden
 - 001 Derden, stellers van zekerheden voor rekening van de vereniging

 - 01. Persoonlijke zekerheden voor rekening van derden
 - 010 Debiteuren wegens verplichtingen uit wissels in omloop
 - 011 Crediteuren wegens verplichtingen uit wissels in omloop
 - 0110 Door de vereniging geëndosseerde, overgedragen wissels
 - 0111 Andere verplichtingen uit wissels in omloop
 - 012 Debiteuren wegens andere persoonlijke zekerheden
 - 013 Crediteuren wegens andere persoonlijke zekerheden

 - 02. Zakelijke zekerheden gesteld op eigen activa
 - 020 Crediteuren van de vereniging, houders van zakelijke zekerheden
 - 021 Zakelijke zekerheden voor eigen rekening
 - 022 Crediteuren van derden, houders van zakelijke zekerheden
 - 023 Zakelijke zekerheden voor rekening van derden

 - 03. Ontvangen zekerheden
 - 032 Ontvangen zekerheden
 - 033 Zekerheidstellers

 - 04. Goederen en waarden gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en voor risico van de vereniging
 - 040 Derden, houder in hun naam, maar voor risico en ten bate van de vereniging, van goederen en waarden
 - 041 Goederen en waarden gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en voor risico van de vereniging

 - 05. Verplichtingen tot aan- en verkoop van vaste activa
 - 050 Verplichtingen tot aankoop
 - 051 Crediteuren van verplichtingen tot aankoop
 - 052 Debiteuren wegens verplichtingen tot verkoop
 - 053 Verplichtingen tot verkoop

 - 06. Termijnovereenkomsten
 - 060 Op termijn gekochte handelsgoederen - te ontvangen
 - 061 Crediteuren wegens op termijn gekochte handelsgoederen
 - 062 Debiteuren wegens op termijn verkochte handelsgoederen
 - 063 Op termijn verkochte handelsgoederen - te leveren
 - 064 Op termijn gekochte deviezen - te ontvangen
 - 065 Crediteuren wegens op termijn gekochte deviezen
 - 066 Debiteuren wegens op termijn verkochte deviezen
 - 067 Op termijn verkochte deviezen - te leveren

 - 07. Goederen en waarden van derden gehouden door de vereniging
 - 070 Gebruiksrechten op lange termijn
 - 0700 Op terreinen en gebouwen

Kosten Opbrengsten

- 0701 Op installaties, machines en uitrusting
 - 0702 Op meubilair en rollend materieel
 - 071 Crediteuren wegens huurgelden en vergoedingen
 - 072 Goederen en waarden van derden in bewaring, in consignatie of in bewerking gegeven
 - 073 Committenten en deponenten van goederen en waarden
 - 074 Goederen en waarden gehouden voor rekening of ten bate en voor risico van derden
 - 075 Crediteuren wegens goederen en waarden gehouden voor rekening van derden of ten bate en voor risico van derden
09. Diverse rechten en verplichtingen

Afdeling II. — Bepaling van de inhoud van sommige rekeningen

00. Zekerheden door derden gesteld voor rekening van de vereniging

Op deze rekening worden de zakelijke en persoonlijke zekerheden geboekt die door derden ten behoeve van de crediteuren van de vereniging zijn gesteld, als waarborg voor de voldoening van actuele of potentiële schulden of verplichtingen die de vereniging jegens hen heeft aangegaan.

01. Persoonlijke zekerheden voor rekening van derden

Op deze rekening worden de persoonlijke zekerheden geboekt die door de vereniging ten behoeve van derden zijn gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor de voldoening van actuele of potentiële schulden en verplichtingen die ze hebben aangegaan jegens andere schuldeisers dan de vereniging zelf.

De wisselverplichtingen zijn die welke voor de vereniging voortvloeien uit door haar getrokken, geëndosseerde of voor aval getekende wissels in omloop, met uitzondering van de door de vereniging getrokken bankaccepten.

02. Zakelijke zekerheden gesteld op eigen activa

Op deze rekening worden de zakelijke zekerheden geboekt waarmee de vereniging haar eigen activa heeft bezwaard of die ze onherroepelijk heeft beloofd voor de voldoening van actuele of potentiële schulden of verplichtingen van zichzelf of derden.

In de rekeningen 021 en 023 betreffende de zekerheidsstellingen moet, in voorkomend geval, een onderscheid worden gemaakt tussen de soorten van bezwaarde activa.

03. Ontvangen zekerheden

Op deze rekening worden de zakelijke of persoonlijke zekerheden geboekt die de vereniging heeft ontvangen voor de voldoening van actuele of potentiële schulden en verplichtingen die derden jegens haar hebben aangegaan, met uitzondering van de zekerheidsstellingen en borgtochten in contanten.

Section II. — Détermination du contenu de certains comptes

00. Garanties constituées par des tiers pour compte de l'association

Ce compte enregistre les sûretés, réelles ou personnelles, constituées par des tiers en faveur des créanciers de l'association pour garantir la bonne fin des dettes ou engagements, actuels ou potentiels, que celle-ci a contractés envers eux.

01. Garanties personnelles constituées pour compte de tiers

Ce compte enregistre les sûretés personnelles constituées ou irrévocablement promises par l'association en faveur de tiers, en vue de garantir la bonne fin des dettes ou engagements, actuels ou potentiels, que ceux-ci ont contractés à l'égard de leurs créanciers, autres que l'association considérée.

Les engagements sur effets sont ceux qui résultent pour l'association d'effets en circulation tirés, endossés ou avalisés par elle, à l'exception des acceptations bancaires tirées par l'association.

02. Garanties réelles constituées sur avoirs propres

Ce compte enregistre les sûretés réelles constituées sur les avoirs propres de l'association ou irrévocablement par elle, en vue de garantir la bonne fin des dettes et engagements, actuels ou potentiels, soit de l'association elle-même, soit de tiers.

Les comptes 021 et 023 relatifs aux sûretés constituées distingueront, le cas échéant, les catégories d'actifs qu'elles grèvent.

03. Garanties reçues

Ce compte enregistre les sûretés réelles ou personnelles reçues par l'association en garantie des dettes et engagements, actuels ou potentiels, contractés envers elle par des tiers, à l'exception des garanties et cautionnements en espèces.

04. Goederen en waarden gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en op risico van de vereniging

Op deze rekening worden de goederen en waarden geboekt die ten opzichte van derden aan een ander toebehoren en waarvan de vereniging het risico draagt, maar er tevens de opbrengsten uit int – zoals de overeenkomsten tot het houden van een deelneming – indien deze goederen en waarden niet in de balans mogen worden opgenomen.

05. Verplichtingen tot aan- en verkoop van vaste activa

Op deze rekening worden als verplichtingen tot aankoop geboekt, de geplaatste bestellingen en de verplichtingen met optie van derden, en als verplichtingen tot verkoop, de ontvangen bestellingen en de opties die aan derden op bezittingen van de vereniging zijn verleend.

De verplichtingen tot aankoop, evenals de verplichtingen tot verkoop die tot de gewone bedrijfsuitoefening van de vereniging behoren en haar vermogen of resultaat niet aanmerkelijk beïnvloeden, moeten niet worden geboekt.

06. Termijnovereenkomsten

Op deze rekening worden in de daartoe aangelegde rekeningen enerzijds de koopovereenkomsten op termijn en anderzijds de verkoopovereenkomsten op termijn betreffende goederen en vreemde deviezen geboekt, alsmede de daartegenover staande betalingsverplichtingen en vorderingen.

07. Goederen en waarden van derden gehouden door de vereniging

Op deze rekening worden in afzonderlijke rekeningen geboekt:

1° de gebruiksrechten op lange termijn betreffende goederen die aan derden toebehoren en de daartegenover staande verplichtingen, voor zover deze rechten en verplichtingen niet in de balans worden vermeld;

2° de goederen en waarden van derden die aan de vereniging in bewaring, in consignatie of in bewer-

04. Biens et valeurs détenus par des tiers en leur nom mais aux risques et profits de l'association

Ce compte enregistre les biens et valeurs qui, à l'égard des tiers appartiennent à une tierce personne mais dont les risques incombent à l'association et les profits lui reviennent, telles les conventions de portage, lorsque ces biens et valeurs ne peuvent être inscrits au bilan.

05. Engagements d'acquisition et de cession d'immobilisations

Ce compte enregistre au titre d'engagements d'acquisition, les commandes passées et les engagements d'achat à l'option de tiers et, au titre d'engagements de cession, les commandes acceptées ainsi que les options conférées à des tiers sur les avoirs de l'association.

Ne doivent toutefois pas faire l'objet d'un enregistrement, les engagements d'acquisition et de cession qui relèvent de l'activité courante de l'association et qui ne sont pas susceptibles d'avoir une influence importante sur son patrimoine ou sur ses résultats.

06. Marchés à terme

Ce compte enregistre sous les comptes prévus à cet effet les marchés à terme conclus à l'achat d'une part, à la vente d'autre part, portant sur des marchandises et sur des devises étrangères ainsi que, corrélativement, les engagements de paiement ou les créances qui en résultent.

07. Biens et valeurs de tiers détenus par l'association

Ce compte enregistre, dans des comptes distincts:

1° les droits relatifs à l'usage à long terme de biens appartenant à des tiers et les engagements corrélatifs, dans la mesure où ces droits et engagements ne sont pas mentionnés au bilan;

2° les biens et valeurs de tiers confiés à l'association en dépôt, en consignation ou à façon ainsi que les

king zijn gegeven, alsmede de daartegenover staande verplichtingen jegens deponenten en committenten;

3° de goederen en waarden die de vereniging uit anderen hoofde voor rekening of ten bate en op risico van derden onder zich houdt, alsook de daartegenover staande verplichtingen.

Gezien om gevoegd te worden bij Ons besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen.

ALBERT

Van Koningswege:

De Minister van Justitie,

Mevr. L. ONKELINX

engagements corrélatifs envers les déposants et commettants;

3° les biens et valeurs détenus par l'association à un autre titre pour le compte ou aux risques et profits de tiers ainsi que les engagements corrélatifs.

Vu pour être annexé à Notre arrêté du 19 décembre 2003 relatif aux obligations comptables et à la publicité des comptes annuels de certaines associations sans but lucratif, associations internationales sans but lucratif et fondations.

ALBERT

Par le Roi:

Le Ministre de la Justice,

Mme L. ONKELINX

Nota's

- (1) Uit te splitsen tussen, enerzijds, het beginvermogen, met name het vermogen van de vereniging op de eerste dag van het eerste boekjaar waarvoor de bepalingen van dit besluit gelden, en, anderzijds, de permanente financiering, met name de schenkingen, legaten en subsidies die uitsluitend bestemd zijn om duurzaam bij te dragen tot de activiteit van de vereniging.
- (2) Inclusief de terugneming van waardeverminderingen bepaald in artikel 100 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
- (3) Enkel de terugneming van waardeverminderingen bepaald in artikel 100 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
- (4) Uit te splitsen per categorie van risico's en lasten opgesomd in artikel 54, litt c) van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
- (5) De afschrijvingen op oprichtingskosten worden geboekt op het credit van de betrokken rekeningen of op subrekeningen daarvan.

Notes

- (1) A ventiler entre d'une part le patrimoine de départ, c'est-à-dire le patrimoine de l'association au premier jour du premier exercice comptable auquel s'appliquent les dispositions du présent arrêté et d'autre part les moyens permanents, à savoir les dons, legs et subsides destinés exclusivement à soutenir durablement l'activité de l'association.
- (2) Y compris les reprises de réductions de valeur visées à l'article 100 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.
- (3) Uniquement les reprises de réductions de valeur visées à l'article 100 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.
- (4) A ventiler par catégories de risques et charges énumérées à l'article 54, litt c) de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.
- (5) Les amortissements sur frais d'établissement sont portés au crédit des comptes concernés ou font l'objet de sous-comptes relatifs à ceux-ci.

(6) Bij deze rekening of bij de onderverdelingen ervan in het rekeningstelsel van de onderneming horen de volgende subrekeningen:

- 1° aanschaffingswaarde,
- 2° geboekte meerwaarden,
- 3° geboekte afschrijvingen of waardeverminderingen, met respectievelijk 0, 8 en 9 als laatste cijfer van het nummer van de subrekening.

De ondernemingen mogen evenwel de geboekte meerwaarden, afschrijvingen en waardeverminderingen groeperen in rekeningen met respectievelijk als nummer 218 en 219, 228 en 229, 238 en 239, 248 en 249, 258 en 259, 268 en 269, 278 en 279.

In dat geval moeten in die rekeningen de soorten van activa waarop de meerwaarden, afschrijvingen en waardeverminderingen betrekking hebben, afzonderlijk worden vermeld volgens de onderscheidingen, bepaald in het rekeningstelsel van de onderneming.

Wat betreft de immateriële vaste activa is het 2° hierboven niet van toepassing.

(7) Deze rekening is alleen te gebruiken wanneer terreinen en gebouwen niet kunnen worden onderscheiden, of wanneer, onder meer voor de afschrijvingen, geen onderscheid wordt gemaakt.

(8) Andere dan deze die kunnen worden toegerekend aan de rekeningen 213, 27 en 360.

(9) De onderverdeling van deze rekening in functie van de aanschaffingswaarde en de geboekte waardeverminderingen mag worden vervangen door een onderverdeling op basis van andere criteria (soorten van grondstoffen, hulpstoffen, gereed product, handelsgoederen of goederen, hun ligplaats of bestemming, enz.). In dat geval moeten voor elke uitsplitsing de volgende subrekeningen worden aangelegd:

- 1° aanschaffingswaarde,
- 2° geboekte waardeverminderingen,
- 3° met respectievelijk 0 en 9 als laatste cijfer van nummer van de subrekening.

(6) Ce compte ou ses subdivisions prévues au plan comptable de l'entreprise font l'objet de sous-comptes relatifs:

- 1° à la valeur d'acquisition,
- 2° aux plus values actées,
- 3° aux amortissements ou réductions de valeur actés, portant respectivement les chiffres 0, 8 et 9 comme dernier chiffre de l'indice du sous-compte.

Les entreprises ont toutefois la faculté de regrouper les plus-values, ainsi que les amortissements et réductions de valeur actés dans des comptes portant respectivement les indices 218 et 219, 228 et 229, 238 et 239, 248 et 249, 258 et 259, 268 et 269, 278 et 279.

En ce cas, ces comptes doivent mentionner, de manière distincte, et selon les distinctions prévues au plan comptable de l'entreprise, les diverses catégories d'actifs auxquelles ces plus-values, amortissements et réductions de valeur se rapportent.

Le 2° ci-dessus ne s'applique pas en ce qui concerne les immobilisations incorporelles.

(7) Ce compte n'est utilisé que lorsqu'une distinction n'est pas susceptible d'être opérée entre terrains et constructions ou lorsqu'une telle distinction n'est pas opérée, sous l'angle notamment des amortissements.

(8) Autres que ceux imputables aux comptes 213, 27 et 360.

(9) La subdivision de ce compte en fonction de la valeur d'acquisition et des réductions de valeur actées peut être remplacée par une subdivision selon d'autres critères (catégories de matières premières, de fournitures, de produits finis, de marchandises ou de biens, localisation ou destination de ceux-ci, etc.). Dans ce cas, pour chacune de ces subdivisions, les sous-comptes ci-après doivent être ouverts:

- 1° valeur d'acquisition,
- 2° réductions de valeur actées,
- 3° portant respectivement les chiffres 0 et 9 comme dernier chiffre de l'indice du sous-compte.

- (10) Of marktprijs wanneer deze laatste lager is.
- (11) Artikel 70 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
- (12) De onderverdeling van rekening 37 in de subrekeningen 370, 371 en 379 mag worden vervangen door een onderverdeling met - voor iedere bestelling - vermelding van de aanschaffingswaarde, de toegerekende winst en de geboekte waardeverminderingen.
- (13) Artikel 72 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
- (14) De vorderingen op meer dan 1 jaar of het gedeelte van de vorderingen dat binnen het jaar vervalt, moeten slechts op het einde van het boekjaar op deze rekeningen worden overgeboekt.
- (15) Klantenrekeningen met creditsaldo.
- (16) De te innen opbrengsten mogen eveneens worden geboekt als uitsplitsing van rekening "400 Handelsdebiteuren" of toegevoegd worden bij de klantenrekeningen.
- (17) Andere dan deze die op de rekeningen 213, 27 en 360 worden geboekt.
- (18) De schulden op meer dan 1 jaar of het gedeelte van de schulden dat binnen het jaar vervalt, moeten slechts op het einde van het boekjaar op deze rekeningen worden overgeboekt.
- (19) Deze rekening wordt normaal enkel aan het einde van het boekjaar gebruikt. De tegenboeking wordt bij het begin van de volgende periode verricht.
- (20) Deze rekening wordt normaal enkel aan het einde van het boekjaar gebruikt. De tegenboeking wordt bij het begin van de volgende periode verricht.
- (21) Leveranciersrekeningen met debetsaldo.
- (22) De te ontvangen facturen mogen eveneens worden geboekt als uitsplitsing van rekening
- (10) Ou prix du marché lorsque ce dernier prix lui est inférieur.
- (11) Article 70 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.
- (12) La subdivision du compte 37 en sous-comptes 370, 371 et 379 peut être remplacée par une subdivision par commande comportant pour chacune d'elles la valeur d'acquisition, le bénéfice pris en compte et les réductions de valeur actées.
- (13) Article 72 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.
- (14) Le transfert à ces comptes des créances à plus d'un an ou de la partie des créances échéant dans l'année ne doit être opéré qu'en fin d'exercice.
- (15) Clients dont le compte présente un solde créditeur.
- (16) Les produits à recevoir peuvent également faire l'objet d'une subdivision du compte "400 Clients" ou être rattachés aux comptes des clients.
- (17) Autres que ceux imputables aux comptes 213, 27 et 360.
- (18) Le transfert à ces comptes des dettes à plus d'un an ou de la partie des dettes échéant dans l'année ne doit être opéré qu'en fin d'exercice.
- (19) Ce compte n'est normalement alimenté qu'en fin d'exercice. L'écriture inverse est passée au début de la période suivante.
- (20) Ce compte n'est normalement alimenté qu'en fin d'exercice. L'écriture inverse est passée au début de la période suivante.
- (21) Fournisseurs dont le compte présente un solde débiteur.
- (22) Les factures à recevoir peuvent également faire l'objet d'une subdivision du compte

- “440 Leveranciers” of worden toegevoegd aan de leveranciersrekeningen.
- (23) De vervallen effecten die aan een kredietinstelling ter incasso worden overgemaakt, mogen eveneens worden geboekt op de rekening 55 “Kredietinstellingen”.
- (24) Als het saldo van een rekening-courant aan het einde van het boekjaar in het voordeel is van de kredietinstelling, dan wordt dit saldo normaal op deze datum overgeboekt op rekening “433 Kredietinstellingen - Schulden op rekening-courant”. De tegenboeking wordt bij het begin van de volgende periode verricht.
- (25) De onderverdeling van deze rekening in een rekening aankopen enerzijds en een rekening wijziging in de voorraad anderzijds, mag worden vervangen op basis van andere criteria (soorten grondstoffen, hulpstoffen, handelsgoederen of goederen, enz.). In dat geval moeten voor elke uitsplitsing, subrekeningen worden aangelegd voor de aankopen enerzijds, de wijziging in de voorraad anderzijds, met respectievelijk 0 en 9 als laatste cijfer van het nummer van de subrekening. Dergelijke onderverdeling moet overeenstemmen met deze toegepast in klasse 3.
- (26) De kortingen, ristorno’s en rabatten op aankopen mogen ook worden geboekt op subrekeningen van de aankooprekeningen: de kortingen, ristorno’s en rabatten verkregen op welbepaalde aankopen mogen evenwel rechtstreeks op de betrokken aankooprekeningen worden geboekt.
- (27) Vorderingen (andere dan handelsvorderingen), geldbeleggingen, liquide middelen.
- (28) Behalve wanneer deze wisselresultaten of de resultaten uit de omrekening van vreemde valuta op specifieke wijze verband houden met andere posten van de resultatenrekening en op grond daarvan eraan worden toegerekend.
- (29) De kortingen, ristorno’s en rabatten op verkopen mogen ook worden geboekt op subrekeningen van de verkooprekeningen; de kortingen, ristorno’s en rabatten toegekend voor welbepaalde verkopen mogen evenwel rechtstreeks worden geboekt op de betrokken verkooprekeningen.
- “440 Fournisseurs” ou être rattachées au comptes des fournisseurs.
- (23) Les valeurs échues transmises à un établissement de crédit pour encaissement peuvent également être imputées au compte 55 “Etablissements de credit”.
- (24) Si un compte courant présente en fin d’exercice un solde en faveur de l’établissement de crédit, ce solde est normalement transféré à cette date au compte “433 Etablissements de crédit - Dettes en compte courant”. L’écriture inverse est passée au début de la période suivante.
- (25) La subdivision de ce compte en achats, d’une part, en variation de stocks, d’autre part, peut être remplacée par une subdivision selon d’autres critères (catégories de matières premières, de fournitures, de marchandises ou de biens, etc.). Dans ce cas, pour chacune de ces subdivisions, des sous-comptes doivent être ouverts, pour les achats, d’une part, pour les variations de stocks, d’autre part, portant respectivement les chiffres 0 et 9 comme dernier chiffre de numéro du sous-compte. Cette subdivision doit correspondre à celle adoptée à la classe 3.
- (26) Les remises, ristournes et rabais sur achats peuvent également faire l’objet de sous-comptes des comptes relatifs aux achats; les remises, ristournes et rabais obtenus sur des achats déterminés peuvent toutefois être portés directement aux comptes d’achats concernés.
- (27) Créances (autres que commerciales), placements de trésorerie, valeurs disponibles.
- (28) Sauf dans la mesure où ces différences de change où ces écarts de conversion des devises se rapportent de manière spécifique à d’autres postes du compte de résultats et y sont imputés à ce titre.
- (29) Les remises, ristournes et rabais sur ventes peuvent également faire l’objet de sous-comptes des comptes relatifs aux ventes; les remises, ristournes et rabais accordés sur des ventes déterminées peuvent toutefois être portés directement aux comptes de ventes concernés.

-
(30) De vereniging mag via een onderverdeling een onderscheid maken tussen de schenkingen die de schenker recht geven op een fiscale aftrek.	(30) L'association, peut, au moyen d'une subdivision, distinguer parmi les dons ceux conférant une déduction fiscale au donateur.
(31) Andere vorderingen dan handelsvorderingen, geldbeleggingen, liquide middelen.	(31) Créances autres que commerciales, placements de trésorerie, valeurs disponibles.
(32) Behalve wanneer deze wisselresultaten of de resultaten uit de omrekening van vreemde valuta op specifieke wijze verband houden met andere posten van de resultatenrekening en op grond daarvan eraan worden toegerekend.	(32) Sauf dans la mesure où ces différences de change ou ces écarts de conversion des devises se rapportent de manière spécifique à d'autres postes du compte de résultats et y sont imputés à ce titre.
(33) De verenigingen kunnen voor de nummering van deze rekeningen, ook de klassen 8 of 9 of bepaalde rekeningen van deze klassen gebruiken, waarbij de volgorde en de indeling dezelfde moeten zijn als hier aangegeven.	(33) Les associations ont la faculté d'utiliser aussi pour le codage de ces comptes, à condition d'en respecter l'ordre et les subdivisions, les classes 8 ou 9 ou certains comptes de ces classes.
(34) Op de rekeningen van klasse 0 worden alleen die rechten en verplichtingen geboekt die niet op de rekeningen van de klassen 1 tot 5 moeten worden opgenomen.	(34) Sont portés dans les comptes de la classe 0 les droits et engagements autres que ceux qui doivent être portés dans les comptes des classes 1 à 5.